
STRATEGIA ROZWOJU GMINY SŁUBICE NA LATA 2021-2030

GMINA SŁUBICE
POWIAT PŁOCKI
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE

ZAMAWIAJĄCY	GMINA SŁUBICE
WYKONAWCA	WESTMOR CONSULTING

SŁUBICE 2021

Opracowanie:

Westmor Consulting

Urszula Wódkowska

Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek

Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów pod kierownictwem Karoliny Drzewieckiej – Kierownika Projektu:

Joanna Kaszubska – Konsultant

Mateusz Grzelak – Młodszy Analityk

Spis treści

Wstęp.....	4
1. Wnioski z diagnozy.....	8
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych i oczekiwane rezultaty planowanych działań	20
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy	29
4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie.....	37
5. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań	40
6. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla Gminy	42
7. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych	42
8. Źródła finansowania strategii rozwoju	46
Spis tabel i rysunków.....	56

Wstęp

Strategia rozwoju jest planem osiągnięcia długofalowych zamierzeń, implikując przejście ze stanu istniejącego do pożądanego, wyrażonego w wizji rozwoju. Strategia rozwoju stanowi najważniejszy dokument przygotowywany przez samorząd gminny, który określa priorytety i cele rozwoju społeczno-gospodarczego danej jednostki.

Niniejszy dokument strategiczny stanowi również podstawę do opracowania i wdrażania projektów współfinansowanych m.in. ze środków zewnętrznych.

Celem diagnozy jest analiza potencjału społeczno-gospodarczego Gminy, uwzględniając przy tym przestrzenne uwarunkowania. Diagnoza jest punktem wyjścia do konstruowania kierunków działań, a następnie celów strategicznych i działań.

W drugiej części przedstawiono plan działań Gminy do 2030 roku w oparciu o wnioski z przeprowadzonej analizy. W części tej określone zostały następujące elementy: misja i wizja rozwoju, cele strategiczne i operacyjne oraz sposób realizacji i finansowania Strategii, ze wskazaniem podmiotów zaangażowanych w jej wdrażanie. Ponadto przedstawiono działania, które pozwolą osiągnąć zakładane długookresowe cele strategiczne.

UWARUNKOWANIA PROGRAMOWE

Strategia Rozwoju Gminy Słubice na lata 2021-2030 stanowi dokument bazowy, który określa, jakie działania powinny być wdrażane, aby wspierać dalszy rozwój Gminy, przede wszystkim w sferze społecznej i gospodarczej, ale także wpływać na ożywienie sfery kulturalnej i turystycznej z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju. Przy jej formułowaniu, pod uwagę wzięto założenia obowiązujących dokumentów strategicznych wyższego rzędu, tj.:

- Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030;
- Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.;
- Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030;

Poniżej dokonano opisu zgodności założeń strategicznych Gminy Słubice z dokumentami wyższego rzędu.

STRATEGIA NA RZECZ ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU DO ROKU 2020 (Z PERSPEKTYWA DO 2030 R.)

Strategia została przyjęta Uchwałą Nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (M.P. 2017 poz. 260). Głównym celem Strategii jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

W dokumencie określono następujące cele szczegółowe:

- Cel szczegółowy I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną
- Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
- Cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu

Cele zakładane do realizacji przez Gminę Słubice wpisują się w cele i kierunki działań zawarte w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, głównie w cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu, kierunek interwencji – zwiększenie efektywności programowania rozwoju poprzez zintegrowanie planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego oraz zapewnienie realnej partycypacji społecznej, a także Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, kierunki interwencji – aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom miasta, rozwój obszarów wiejskich i wzmocnienie sprawności administracyjnej samorządów terytorialnych oraz ich zdolności do współpracy z partnerami na rzecz rozwoju.

KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030

Jest to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. i został przyjęty przez Radę Ministrów Uchwałą nr 102 z dnia 17 września 2019 r. (M.P. 2019 poz. 1060). Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 rozwija postanowienia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).

Głównym celem polityki regionalnej jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Powyższy cel realizowany jest poprzez trzy cele szczegółowe polityki regionalnej:

1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.
2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.
3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Założenia strategiczne Gminy Słubice zostały określone z uwzględnieniem postanowień Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.

STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU TRANSPORTU DO 2030 ROKU

Strategia została przyjęta przez Radę Ministrów Uchwałą nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1055).

Cel główny Strategii brzmi: Zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu uczestników i efektywności sektora transportowego, przez tworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym. Zrealizowanie powyższego celu wymagać będzie osiągnięcia następujących kierunków interwencji:

- kierunek interwencji 1: budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce;
- kierunek interwencji 2: poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym;
- kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności;
- kierunek interwencji 4: poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów;
- kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko;
- kierunek interwencji 6: poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe.

Założenia strategiczne Gminy Słubice, obejmujące wykorzystanie potencjału ze względu na położenie i dostępność komunikacyjną, a także dalsze prace w zakresie rozwoju infrastruktury drogowej, wpłyną na osiągnięcie celu głównego Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO DO ROKU 2030

Dokument przyjęty został Uchwałą nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku*. Stanowi ona odpowiedź samorządu wojewódzkiego na zdiagnozowane problemy

społeczno-gospodarcze i przestrzenne regionu, wskazując cele rozwojowe, których realizacja zapewni eliminację problemów z powyższych obszarów.

Wizja Strategii brzmi: Mazowsze to region spójny terytorialnie, konkurencyjny, innowacyjny z wysokim wzrostem gospodarczym i bardzo dobrymi warunkami życia jego mieszkańców.

Celem głównym określonym w Strategii Rozwoju Województwa jest zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim, wzrost znaczenia obszaru metropolitalnego Warszawy w Europie.

Aby osiągnąć powyższe założenia wyznaczono następujące obszary działań i cele rozwojowe:

— Przemysł i produkcja:

- Rozwój produkcji ukierunkowanej na eksport w przemyśle zaawansowanych i średniozaawansowanych technologii oraz w przemyśle i przetwórstwie rolno-spożywczym,

— Środowisko i energetyka:

- Zapewnienie gospodarce regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska,

— Gospodarka:

- Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii,

— Przestrzeń i transport:

- Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego,

— Społeczeństwo:

- Poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki,

— Kultura i dziedzictwo:

- Wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego oraz walorów środowiska przyrodniczego dla rozwoju gospodarczego regionu i poprawy jakości życia.

Wyżej wymienione cele na szczeblu wojewódzkim są spójne z celami rozwojowymi określonymi przez Strategię Rozwoju Gminy Słubice na lata 2021-2030. Realizacja ich założeń wpłynie na osiągnięcie zakładanych efektów na terenie gminy i województwa mazowieckiego.

1. Wnioski z diagnozy

Zgodnie z art.10a ust.1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2021 r., poz. 1057) podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych. W ramach przeprowadzonej diagnozy dokonano analizy sfery społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Ponadto uwzględniono analizę zdolności inwestycyjnej Gminy Słubice i potencjału jakości życia, w tym wyniki badania ankietowego.

Kompleksowa diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy na potrzeby opracowania niniejszej Strategii Rozwoju stanowi odrębny raport.

POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I KOMUNIKACYJNE

Gmina Słubice jest gminą wiejską położoną w zachodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie płońskim, na południowym brzegu rzeki Wisły, w odległości około 20 km od Płocka. Przebiegająca przez gminę droga wojewódzka nr 575 stanowi dogodne połączenie z pozostałymi miastami.

Zgodnie z badaniem ankietowym wśród mieszkańców gminy, do najważniejszych problemów na terenie analizowanej jednostki zaliczony został zły stan techniczny niektórych dróg lokalnych, brak inwestycji w infrastrukturę około drogową na terenie sołectw oddalonych od Słubic oraz brak ścieżek rowerowych.

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Brak uciążliwego przemysłu oraz bliskość ważnych form ochrony przyrody wpływa na wysokie walory przyrodnicze analizowanej jednostki. Szata roślinna na terenie gminy jest zróżnicowana, co wiąże się z występowaniem blisko siebie terenów rolnych, leśnych oraz obszarów chronionych. Najcenniejsze pod względem bioróżnorodności tereny skupia północna część gminy, gdzie zlokalizowane są tarasy zalewowe i dolina Wisły oraz środkowa obejmująca główne kompleksy leśne analizowanej jednostki.

Zgodnie z danymi w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody na terenie analizowanej jednostki znajduje się:

- Rezerваты przyrody:
  - Wyspy Zakrzewskie,
  - Wyspy Białobrzeskie,
  - Kępa Wykowska.
- Nadwiślański (powiat płoński, plocki i sochaczewski) Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Obszary Natura 2000:

- Kampinoska Dolina Wisły PLH140029,
  - Dolina Środkowej Wisły PLB140004.
- 1 pomniki przyrody.

Do ważniejszej zieleni urządzonej na terenie gminy zaliczyć można przede wszystkim zieleni cmentarną.

Na obszarze gminy Słubice, zlokalizowane są dwa korytarze ekologiczne: Lasy Włocławsko-Gostynińskie – Puszcza Kampinoska (GKPnC-11A) oraz Dolina Dolnej Wisły (GKPnC-10B). Powyższe korytarze należą do Krajowej sieci ekologicznej ECONET Polska, pełniąc funkcję międzynarodowego obszaru węzłowego.

Na terenie tym obowiązuje Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, który jest podstawowym dokumentem planistycznym gospodarki wodnej według Ramowej Dyrektywy Wodnej.

PROCESY DEMOGRAFICZNE

Przeprowadzona diagnoza wskazała spadek liczby mieszkańców w ciągu ostatnich lat. Ogólna liczba ludności w okresie 2016-2020 zmniejszyła się o 2,97%. Wpływ na taką sytuację miał przede wszystkim ujemny przyrost naturalny oraz ujemne saldo migracji.

Niekorzystnym zjawiskiem jest również starzenie się społeczeństwa spowodowane rosnącą liczbą ludności w wieku poprodukcyjnym oraz zmniejszaniem się liczby osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym. Zmieniająca się sytuacja demograficzna będzie w przyszłości skutkowałą zmianą popytu na usługi publiczne związane z opieką i potrzebami osób starszych.

GOSPODARKA

W ciągu ostatnich lat zaobserwowano wzrost liczby podmiotów gospodarczych, a co za tym idzie wzrost aktywności gospodarczej na obszarze gminy. Obszar analizowanej jednostki ma charakter typowo rolniczy. Głównym miejscem pracy i źródłem utrzymania dla większości mieszkańców jest praca w gospodarstwach rolnych oraz zakłady produkcyjne i usługowo-handlowe w pobliskich miastach.

Wskaźniki aktywności gospodarczej na terenie gminy w latach 2016-2020 przyjmowały przeważnie wartości niższe niż średnie wartości dla powiatu płockiego, województwa mazowieckiego i kraju, co pokazuje, że gmina Słubice charakteryzuje się niskim poziomem przedsiębiorczości wśród mieszkańców.

W ciągu ostatnich 5 lat na obszarze gminy odnotowano ogólny spadek stopy bezrobocia, który dotyczył wszystkich grup wiekowych wśród osób bezrobotnych. Wraz ze spadkiem bezrobocia

zaobserwować można również zmniejszenie udziału osób korzystających z pomocy społecznej w ludności ogółem na terenie gminy.

MIESZKALNICTWO

W ostatnich latach na terenie gminy obserwuje się wzrost liczby mieszkań, a zatem także wzrost liczby izb i ilości powierzchni użytkowej. Świadczy to o rozwoju mieszkalnictwa i wzroście zainteresowania osiedleniem się w gminie. Rośnie również liczba mieszkań wyposażonych w instalacje sanitarne – łazienkę, wodociąg i centralne ogrzewanie.

OŚWIATA

Na terenie gminy główną placówką przedszkolną jest Przedszkole Samorządowe w Słubicach, które posiada swoją siedzibę w jednym obiekcie wspólnie ze SP im. Ojca Świętego Jana Pawła II w Słubicach.

Na terenie gminy Słubice w roku 2020 funkcjonowały trzy następujące szkoły podstawowe:

- Szkoła Podstawowa im. Władysława Jagiełły w Piotrkówku,
- Szkoła Podstawowa im. Ojca Świętego Jana Pawła II w Słubicach,
- Szkoła Podstawowa w Świniarach.

Zgodnie z przeprowadzoną diagnozą, wskaźniki skolaryzacji osiągają wartości poniżej 100%, co oznacza, że część uczniów z obszaru gminy uczy się w jednostkach oświatowych poza jej terenem.

KULTURA, TURYSTYKA, SPORT I REKREACJA

Na terenie gminy zadania z zakresu kultury realizuje przede wszystkim Gminna Biblioteka Publiczna w Słubicach, której główna siedziba znajduje się w miejscowości Słubice przy ulicy Krakowskiej 2. Jednym z najważniejszych zadań bibliotek publicznych jest kształtowanie kultury czytelniczej i rozwijanie zainteresowań użytkowników literaturą. Planując i prowadząc działania promujące książkę, bibliotekę i czytelnictwo, Biblioteka zachęca użytkowników do odwiedzania, wypożyczenia i czytania książek.

Ponadto na terenie gminy działają pozarządowe organizacje, których głównym zadaniem jest zaspokajanie kulturalnych potrzeb mieszkańców oraz kreowanie kulturalnej tożsamości tego regionu.

Zadania z zakresu popularyzacji sportu realizują jednostki oświatowe oraz pozarządowe organizacje sportowe działające na obszarze gminy. Głównymi obiektami sportowymi na obszarze gminy jest boisko gminne i kompleks boisk sportowych „ORLIK 2012” w Słubicach oraz obiekty sportowe zlokalizowane przy jednostkach oświatowych.

Na obszarze gminy występują dwa typy krajobrazu: położone na północy tarasy zalewowe Wisły oraz leżące na południu nadzalewowe tarasy piaszczyste z wydmami porośniętymi lasem. Dzięki nim na obszarze analizowanej jednostki istnieje możliwość rozwoju turystyki krajoznawczej i pobytowej. Ponadto czyste ekologicznie tereny stwarzają możliwości dla rozwoju gospodarstw ekologicznych i agroturystycznych. Głównymi atrakcjami turystycznymi gminy Słubice są niewątpliwie położone na terenie nadwiślańskim ślady osadnictwa olenderskiego, w tym kościół ewangelicki w Wiączeminie Polskim, będący obecnie własnością Muzeum Mazowieckiego w Płocku.

OCHRONA ZDROWIA

Na obszarze gminy w roku 2020 zadania z zakresu ochrony zdrowia w obiekcie należącym do gminy w 2020 roku realizował przede wszystkim Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SANUS” zlokalizowany przy ul. Płockiej 46 w Słubicach, gdzie porad lekarskich udziela lekarz pediatra, lekarz rodzinny, lekarz urolog, lekarz ortopeda, lekarz kardiolog. W tym samym obiekcie działa również Gabinet Stomatologiczny w Słubicach.

Na terenie gminy zlokalizowana jest dodatkowo apteka VADAMECUM. Znajduje się ona przy ul. Płockiej 50 w Słubicach.

POMOC SPOŁECZNA

Ustawowe zadania pomocy społecznej na terenie gminy wypełnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słubicach funkcjonujący przy ul. Płockiej 34 w Słubicach. Ośrodek jest samodzielną jednostką organizacyjną i budżetową Gminy, realizującą zadania administracji rządowej i samorządowej z zakresu pomocy społecznej.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego liczba osób korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej w latach 2016-2020 na terenie gminy Słubice zmniejszyła się o 14,29%.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Na obszarze gminy działa 6 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych: Grzybów, Juliszew, Łaziska, Piotrkówek, Słubice i Wiączemin Polski. Brak jest natomiast posterunku policji, a obszar gminy podlega pod Komendę Powiatową Policji w Płocku.

Powyższe podmioty i instytucje chronią życie, zdrowie i mienie obywateli oraz zapewniają szeroko rozumiany porządek społeczny zapewniający prawidłowe funkcjonowanie społeczeństwa.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Na terenie gminy Słubice nie funkcjonuje centralny system ciepłowniczy i nie działają przedsiębiorstwa ciepłownicze. Największą kotłownią jest kotłownia olejowa w Słubicach

zaopatrująca w ciepło budynki szkolne i budynek Urzędu Gminy. Na pozostałym obszarze gminy ciepło odbiorcom dostarczane jest za pomocą indywidualnych kotłowni i systemów grzewczych, które zaspokajają potrzeby budynków mieszkalnych oraz obiektów publicznych. W celach grzewczych najczęściej wykorzystywane jest węgiel, w mniejszym stopniu drewno oraz sporadycznie olej opałowy.

Na terenie gminy nie funkcjonuje sieć gazowa. Z powodu braku infrastruktury gazowej oraz ze względu na łatwość w użytkowaniu i czynniki ekonomiczne, mieszkańcy korzystają z gazu propan-butan dystrybuowanego w butlach lub zbiornikach przydomowych, co jednak stwarza niebezpieczeństwo jego użytkowania.

Do sieci kanalizacyjnej na terenie gminy podłączonych jest 830 osób tj. około 19% wszystkich mieszkańców. Na obszarze analizowanej jednostki funkcjonuje jedna oczyszczalnia ścieków usytuowana w miejscowości Słubice przy ulicy Wiślanej 3F. W pozostałej części gminy, niepodłączonej do sieci kanalizacyjnej, podstawową infrastrukturą techniczną w zakresie gospodarki ściekowej stanowią przydomowe oczyszczalnie ścieków i zbiorniki bezodpływowe.

Dużo lepiej przedstawia się sytuacja w zakresie podłączenia do sieci wodociągowej, gdzie dostęp do bieżącej wody posiada zdecydowana większość mieszkańców gminy tj. 86,7%¹. Zgodnie z danymi zawartymi w okresowych ocenach jakości wody przeznaczonej do spożycia za 2020 rok sporządzonej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Płocku, stwierdzono przydatność wody do spożycia przez ludzi z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia na terenie gminy Słubice.

Gmina Słubice posiada zadowalający stan sieci energetycznej oraz uporządkowany system gospodarki odpadami.

ANALIZA ZDOLNOŚCI INWESTYCYJNEJ

Zgodnie ze sprawozdaniami z wykonania budżetu z ostatnich 5 lat, Gmina osiągała coraz wyższe dochody. Wzrosły one o 33,20%, z czego dochody majątkowe wzrosły o 93,19%, a dochody bieżące o 32,32%. W ciągu analizowanych lat co roku wypracowywano nadwyżkę budżetową, co uznać należy za pozytywny aspekt planowania i wykonywania dochodów i wydatków budżetowych w Gminie.

POLITYKA PRZESTRZENNA

Powierzchnia gminy Słubice wynosi około 96 km². W obecnej strukturze funkcjonalnej gminy największy udział procentowy w powierzchni jednostki stanowią użytki rolne, w dalszej

---

¹ Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, dane za 2019 r.

kolejności są grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione. Widoczny udział zajmują grunty pod wodami, na które składa się przede wszystkim rzeka Wisła.

Zgodnie z zapisami Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Słubice kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów ograniczają się głównie do restrukturyzacji funkcjonalnej istniejących i określonych obowiązującym Studium terenów zabudowy zagrodowej i terenów potencjalnej lokalizacji zabudowy rekreacyjnej i turystycznej w kierunku rozwoju funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz określeniu terenów wielofunkcyjnych związanych głównie funkcją rekreacyjną, mieszkalnictwem i wypoczynkiem. Nowe tereny do urbanizacji usytuowane są w znaczącej większości na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych. Jako generalny kierunek rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy przyjęto zasadę zrównoważonego rozwoju.

ANALIZA SWOT

Gmina Słubice podejmuje działania wykorzystujące swój potencjał w celu dostosowania do zmieniających się warunków gospodarczych oraz wymagań potencjalnego mieszkańca i inwestora, zwiększając w ten sposób swoją konkurencyjność.

Przeprowadzona diagnoza strategiczna pozwoliła zauważyć, że występuje wiele czynników sprzyjających rozwojowi Gminy (tzw. **szanse i mocne strony**).

Poniżej przedstawiono mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia wywierające wpływ na dalszy rozwój Gminy Słubice.

Tabela 1. Analiza SWOT – Położenie i infrastruktura komunikacyjna

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Dogodne położenie geograficzne i komunikacyjne; • Bliskie położenie Płocka; • Sąsiedztwo rzeki Wisły; • Przebiegająca przez obszar gminy droga wojewódzka nr 575; • Działania inwestycyjne w zakresie poprawy stanu technicznego dróg. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zły stan techniczny części dróg; • Brak sieci ścieżek rowerowych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowę i modernizację infrastruktury drogowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczona ilość środków własnych gminy i zewnętrznych na rozwój infrastruktury technicznej.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 2. Analiza SWOT – Demografia

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> Ludność w wieku produkcyjnym stanowiąca największą grupę mieszkańców gminy; Wzrost liczby budynków mieszkalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> Spadek liczby ludności; Ujemny przez większość analizowanego okresu przyrost naturalny; Ujemne saldo migracji; Rosnący udział ludności w wieku poprodukcyjnym.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> Napływ nowych mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> Postępujący proces starzenia się społeczeństwa.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 3. Analiza SWOT – Gospodarka i rynek pracy

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> Wzrost liczby podmiotów gospodarczych; Wzrost liczby budynków mieszkalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> Wzrost bezrobocia w ostatnim roku; Brak wyznaczonych specjalnych stref inwestycyjnych na terenie gminy; Zmniejszająca się liczba osób w wieku produkcyjnym; Emigracja ludności do większych miast – zwłaszcza osób młodych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> Wzrost spójności społecznej. 	<ul style="list-style-type: none"> Spowolnienie gospodarcze w kraju.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 4. Analiza SWOT – Kultura, sport i rekreacja

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Istniejące walory naturalne i krajobrazowe dające warunki do rozwoju funkcji turystyczno-wypoczynkowej; • Występowanie obiektów zabytkowych na terenie gminy; • Skansen Osadnictwa Nadwiślańskiego w Wiączeminiu; • Funkcjonowanie instytucji kultury; • Organizacja imprez i wydarzeń kulturalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak markowej imprezy kulturalnej oraz flagowej atrakcji turystycznej; • Niewystarczająca oferta kulturalna dla mieszkańców i turystów; • Niewystarczająca działalność promocyjna; • Brak ścieżek rowerowych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększony ruch turystyczny; • Promocja walorów przyrodniczych i kulturowych Gminy; • Pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowę i modernizację infrastruktury turystycznej; • Urozmaicenie oferty kulturalnej oraz zwiększanie dostępności kultury; • Możliwość rozwoju sportu w oparciu o przygotowaną bazę obiektów sportowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spadek możliwości finansowania kultury i sportu; • Spadająca aktywność społeczna w sferze kultury i sportu; • Konkurencyjne wydarzenia kulturalne i sportowe w innych gminach.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 5. Analiza SWOT – Infrastruktura techniczna

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Zadawalający stan sieci elektroenergetycznej; • Brak istotnych zagrożeń dla zdrowia konsumentów korzystających z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia na terenie gminy; • Funkcjonowanie oczyszczalni ścieków; • Uporządkowany system gospodarki odpadami; • Funkcjonujący punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) na terenie gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zły stan sieci wodociągowej; • Brak sieci gazowej; • Niedostateczny stopień skanalizowania obszaru gminy; • Korzystanie przez mieszkańców ze zbiorników bezodpływowych, spośród których część jest w niedostatecznym stanie technicznym.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowę infrastruktury technicznej; • Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej; • Powstawanie nowoczesnych instalacji do przetwarzania odpadów; • Rozwój szybkiego Internetu; • Wprowadzenie na terenie kraju nowych założeń i wytycznych dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rosnąca produkcja odpadów komunalnych; • Rosnące koszty inwestycji dotyczące rozbudowy infrastruktury technicznej; • Ograniczona ilość środków na inwestycje w przyszłych latach; • Niewłaściwe postępowanie z odpadami przez część właścicieli nieruchomości.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 6. Analiza SWOT – Ochrona środowiska

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Brak zakładów przemysłowych na terenie gminy; • Występujące walory przyrodnicze w tym znajdujący się na terenie gminy rezerwaty przyrody „Wyspy Zakrzewskie”, „Wyspy Białobrzeskie” i „Kępa Wykowska”, Nadwiślański (powiat płoński, plocki i sochaczewski) obszar chronionego krajobrazu, obszary natura 2000 „Kampinoska Dolina Wisły” i „Dolina Środkowej Wisły”; • Przebiegające przez obszar gminy korytarze ekologiczne; • Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, zwłaszcza energii słonecznej i geotermalnej. • Inwestycje w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niska lesistość; • Presja urbanizacyjna i turystyczna na obszary chronione; • Wykorzystywanie nie ekologicznych nośników ciepła przez gospodarstwa domowe powodujące niską emisję.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost zainteresowania wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii przez indywidualnych mieszkańców, jak również w obiektach publicznych; • Ciągła edukacja i podnoszenie świadomości ekologicznej; • Promocja walorów przyrodniczych i kulturowych Gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niedostateczny poziom świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami; • Powstawanie „dzikich” wysypisk; • Degradacja środowiska naturalnego (m.in. zamieszczenie powietrza); • Nasilające się zmiany klimatyczne (m.in. ocieplanie się klimatu, susze, ulewne deszcze).

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 7. Analiza SWOT – Kapitał społeczny

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Rosnąca aktywność społeczności lokalnej; • Funkcjonowanie organizacji pozarządowych oraz aktywnych grup nieformalnych; • Pozyskiwanie przez Gminę środków pozabudżetowych; • Dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej, • Dobry poziom bezpieczeństwa publicznego i przeciwpożarowego (policja, straż pożarna). 	<ul style="list-style-type: none"> • Postępujące rozwarstwienie społeczne w zakresie zamożności mieszkańców gminy Słubice.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja obiektów pod rozwój społeczny; • Pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowę infrastruktury społecznej; • Rosnąca aktywność i poziom integracji mieszkańców w wyniku realizowanych projektów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rosnące koszty inwestycji; • Ograniczona ilość środków na inwestycje w przyszłych latach; • Migracja społeczeństwa do większych miast; • Niestabilna sytuacja geopolityczna i zdrowotna w Europie i na świecie.

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 8. Analiza SWOT – Pomoc społeczna

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonowanie instytucji pomocy społecznej na terenie gminy, które umożliwiają mieszkańcom pokonanie trudnych sytuacji życiowych, rozwiązanie problemów, okazują wsparcie, zaspokoją podstawowe potrzeby oraz udzielają pomocy psychologicznej dla osób i rodzin, które tego potrzebują; • Spadek liczby beneficjentów pomocy społecznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczająca infrastruktura pomocy społecznej dla osób starszych; • Wskaźnik udziału osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców na terenie gminy jest znacznie wyższy, niż wskaźnik dla powiatu, województwa i kraju.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Utrzymanie się pozytywnych tendencji dotyczących podnoszenia poziomu wykształcenia wśród mieszkańców; • Nowe możliwości udzielenia pomocy osobom potrzebującym; • Wzrost jakości usług w zakresie pomocy społecznej; • Efekty realizowanych w skali krajowej, wojewódzkiej i powiatowej programów w zakresie polityki społecznej oraz koordynacja tych działań; • Kontynuacja i realizacja nowych projektów socjalnych we współpracy z organizacjami pozarządowymi; • Rozwój instytucji pomocowych oraz zwiększenie świadomości uczniów i mieszkańców na temat ich istnienia; • Pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na zapobieganie wykluczeniu społecznemu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rosnące potrzeby osób starszych i niesamodzielnych; • Bierność osób objętych pomocą społeczną i nasilanie się postaw roszczeniowych; • Wykluczenie społeczne osób niepełnosprawnych w przypadku braku objęcia ich działaniami w tej kwestii; • Zjawisko „dziedziczenia bezrobocia” i wyuczonej bezradności.

Źródło: Opracowanie własne

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych i oczekiwane rezultaty planowanych działań

Wizja rozwoju określa stan docelowy, do którego władze lokalne oraz ich partnerzy będą dążyć, wykorzystując możliwości płynące z posiadanego potencjału własnego i szans pojawiających się w najbliższym otoczeniu. Wizja określa zatem, jak Gmina zamierza być postrzegana w przyszłości.

Uwzględniając powyższe, określono następującą **wizję rozwoju Gminy Słubice**:

W ROKU 2030 GMINA SŁUBICE – BEZPIECZNA, DOBRZE SKOMUNIKOWANA Z PŁOCKIEM, POSIADAJĄCA DOBRĄ INFRASTRUKTURĘ TECHNICZNĄ I KOMUNIKACYJNĄ ORAZ DAŻĄCA DO ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU.

Strategia Rozwoju powinna stanowić dokument bazowy, wspierać i synergicznie wpływać na realizację celów i działań sprecyzowanych w innych dokumentach planistycznych i strategicznych Gminy, wpływając na ich ożywienie społeczno-gospodarcze oraz rozwój w sferze społecznej, kulturalnej i turystyczno-rekreacyjnej.

Obszary rozwojowe Gminy są zależne od siebie i wzajemnie się przenikają. Zadania zrealizowane w zakresie infrastruktury technicznej pomogą zrealizować zadania w sferze społeczno-gospodarczej, pozytywnie wpłyną na ochronę środowiska i rozwój turystyki oraz wzrost atrakcyjności w oczach mieszkańców i turystów.

Misja to zwięzła, wewnętrznie spójna deklaracja definiująca powód istnienia organizacji, jej podstawowy cel, na którego realizację nastawione są jej działania oraz wartości, które kierują pracą jej personelu.

W przypadku jednostek samorządu terytorialnego, misja została zdefiniowana w ustawie o samorządzie gminnym, zgodnie z którą do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty.

Uwzględniając powyższe, określono następującą **misję Gminy Słubice**:

ZASPOKAJANIE POTRZEB WSZYSTKICH MIESZKAŃCÓW, ZAPEWNIENIE DOSTĘPU DO BEZPIECZNEJ I WYSOKIEJ JAKOŚCI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I KOMUNIKACYJNEJ ORAZ DBANIE O ISTNIEJĄCE WALORY PRZYRODNICZE.

CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Cele strategiczne są odpowiedzią na problemy zdiagnozowane w ramach przeprowadzonej diagnozy Gminy. Cele strategiczne wynikają ze sformułowanej wcześniej wizji rozwoju Gminy. Wytarczają kierunki, którymi należy podążać, by osiągnąć założony w niej stan. W ramach niniejszej Strategii określono 3 cele strategiczne w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym:

Wymiar społeczny:

- Rozwój aktywności społecznej mieszkańców.

Wymiar gospodarczy:

- Wzmacnianie potencjału gospodarczego.

Wymiar przestrzenny (środowisko i infrastruktura):

- Poprawa stanu środowiska naturalnego oraz rozwój infrastruktury technicznej.

Wymiary rozwojowe Gminy są zależne od siebie i wzajemnie się przenikają. Zadania i cele zrealizowane w jednym wymiarze rozwojowym wpływają na realizację zadań i celów w innym, dzięki czemu powstaje efekt synergii wzmacniający osiągnięcie wymaganych wskaźników, co tylko przyspiesza realizację określonej wizji rozwoju Gminy.

Cele strategiczne będą osiągnięte poprzez realizację konkretnych celów operacyjnych, które zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 9. Cele strategiczne i operacyjne

Wymiar społeczny	Wymiar gospodarczy	Wymiar przestrzenny
Cele strategiczne		
1. Rozwój aktywności społecznej mieszkańców	2. Wzmacnianie potencjału gospodarczego	3. Poprawa stanu środowiska naturalnego oraz rozwój infrastruktury technicznej
Cele operacyjne		
1.1. Wzrost jakości życia mieszkańców	2.1. Wspieranie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej	3.1. Ochrona środowiska przyrodniczego
1.2. Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego	2.2. Rozwój i poprawa infrastruktury komunikacyjnej	3.2. Rozwój i poprawa infrastruktury technicznej

Źródło: Opracowanie własne

Cel strategiczny: 1. Rozwój aktywności społecznej mieszkańców:

Cel operacyjny 1.1. Wzrost jakości życia mieszkańców,

Cel operacyjny 1.2. Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego.

Rozwój aktywności społecznej mieszkańców wpływa na przewagę konkurencyjności danej jednostki. W ramach wyżej wymienionego celu wyznaczono dwa cele operacyjne.

Pierwszy z nich zakłada wzrost jakości życia mieszkańców. Obejmuje on działania z zakresu budowy oraz przebudowy obiektów sportowych, wzmacniania oferty edukacyjnej czy poprawy stanu obiektów użyteczności publicznej. Realizacja powyższego celu posłuży dodatkowo zwiększeniu zainteresowania aktywnością społeczną mieszkańców.

Istotnym aspektem jest również zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, gdyż odczucia z tym związane w znacznym stopniu wpływają na jakość życia w gminie. Poprawa tego stanu realizowana będzie poprzez realizację programów profilaktycznych oraz wsparcie OSP.

Ważnym działaniem jest również aktywizacja społeczna osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem, zwłaszcza osób starszych i niepełnosprawnych. Do działań w tej sferze należy m.in. wsparcie podmiotów zewnętrznych i organizacji społecznych w zakresie realizacji zadań publicznych, aktywizacja osób starszych i niepełnosprawnych, wsparcie rodzin z problemami społecznymi i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zmniejszenie liczby osób korzystających z usług pomocy społecznej. Postępujący proces starzenia się społeczeństwa sprawia, iż kluczowa jest intensyfikacja działań samorządu w tym zakresie, a także działań z zakresu wsparcia osób młodych.

Tabela 10. Cel strategiczny: 1. Rozwój aktywności społecznej mieszkańców

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Cel operacyjny 1.1 Wzrost jakości życia mieszkańców					
1. Budowa oraz przebudowa obiektów sportowych	<ul style="list-style-type: none"> - Nowe obiekty sportowe - Obiekty sportowe w dobrym stanie 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba wybudowanych nowych obiektów sportowych [szt.] - Liczba przebudowanych obiektów sportowych [szt.] 	<ul style="list-style-type: none"> - Budżet własny Gminy - Pozostałe publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne 	- Urząd Gminy Słubice	2022-2024
2. Wzmacnianie oferty edukacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> - Żłobek i przedszkole na terenie gminy 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba utworzonych żłobków [szt.] - Liczba utworzonych przedszkoli [szt.] 	<ul style="list-style-type: none"> - Budżet własny Gminy; - Program MALUCH+; 	- Urząd Gminy Słubice	2022-2023
3. Poprawa stanu obiektów użyteczności publicznej	<ul style="list-style-type: none"> - Obiekty użyteczności publicznej w dobrym stanie 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba przebudowanych obiektów użyteczności publicznej [szt.] 	<ul style="list-style-type: none"> - Budżet własny Gminy - PROW - RPO WM - Pozostałe publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne 	- Urząd Gminy Słubice	2022-2024
4. Poprawa poziomu bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> - Wyższy poziom bezpieczeństwa - Niska liczba pożarów i zagrożeń miejscowych - Nowe garaże dla OSP 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba stwierdzonych pożarów [szt.] - Liczba miejscowych zagrożeń [szt.] - Liczba wybudowanych garaży dla OSP [szt.] 	<ul style="list-style-type: none"> - Budżet własny Gminy 	- Urząd Gminy Słubice	2022-2023

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Cel operacyjny 1.2					
Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego					
1. Poprawa warunków funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w społeczności lokalnej	<ul style="list-style-type: none"> – Rozwinięta oferta usług społecznych skierowanych do seniorów i niepełnosprawnych, – Nowe programy aktywizujące osoby starsze i niepełnosprawne. – Mniej barier architektonicznych 	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba działań aktywizujących skierowanych do osób starszych i niepełnosprawnych [szt.] – Liczba nowych programów aktywizujących osoby starsze i niepełnosprawne [szt.] – Liczba uczestników działań aktywizujących [os.] – Liczba obiektów, w których zlikwidowano bariery architektoniczne [szt.] 	<ul style="list-style-type: none"> – Budżet własny Gminy – Program SENIOR+ – Pozostałe publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne 	<ul style="list-style-type: none"> – Urząd Gminy Słubice – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej – Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy 	2022-2024
2. Wsparcie rodzin z problemami społecznymi i zagrożonych wykluczeniem społecznym	<ul style="list-style-type: none"> – Większa liczba programów profilaktycznych – Mniej beneficjentów pomocy społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba programów profilaktycznych [szt.] – Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny [szt.] – Liczba osób korzystających z usług pomocy społecznej [os.] 	<ul style="list-style-type: none"> – Budżet własny Gminy – Fundusze Strukturalne UE – Pozostałe publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne 	<ul style="list-style-type: none"> – Urząd Gminy Słubice – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej 	2021-2030

Źródło: Opracowanie własne

Cel strategiczny: 2. Wzmacnianie potencjału gospodarczego:

Cel operacyjny 2.1. Wspieranie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej,

Cel operacyjny 2.2. Rozwój i poprawa infrastruktury komunikacyjnej.

Jedną z barier gospodarczych obszaru analizowanej jednostki jest mała liczba atrakcyjnych miejsc pracy, co powoduje emigrację ludzi młodych i wykształconych do większych miast oraz niską bazę gospodarczą gminy. Wobec tego kluczowym stają się działania mające na celu wspieranie rozwoju lokalnych przedsiębiorstw. Do tego należy również dołączyć rozwój infrastruktury komunikacyjnej aby stworzyć dogodne dojazdy do miejsc pracy nie tylko dla mieszkańców, ale również dla sektora logistycznego.

Dodatkowo odpowiednia jakość sieć dróg i wyposażenie w infrastrukturę około drogową wpływa na bezpieczeństwo i jakość życia mieszkańców, a także na możliwość lepszego funkcjonowania podmiotów gospodarczych. Rozbudowa infrastruktury technicznej będzie również postępować równoległe z pojawieniem się potrzeb powodowanych rozwojem inwestycji.

Tabela 11. Cel strategiczny 2: Wzmacnianie potencjału gospodarczego

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Cel operacyjny 2.1					
Wspieranie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej					
1. Wspieranie rozwoju lokalnych przedsiębiorstw	– Nowe działania w zakresie wspierania lokalnych przedsiębiorstw	– Liczba podjętych działań w zakresie wspierania lokalnych przedsiębiorstw [szt.]	– Budżet własny Gminy – Pozostałe publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne	– Urząd Gminy Słubice	2021-2030
Cel operacyjny 2.2					
Rozwój i poprawa infrastruktury komunikacyjnej					
1. Budowa, przebudowa i utrzymanie dróg gminnych oraz budowa infrastruktury około drogowej	– Dobry stan techniczny dróg i infrastruktury okołodrogowej – Wyższy poziom bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego	– Długość przebudowanych dróg [km] – Długość wybudowanych dróg [km] – Długość wyremontowanych dróg [km] – Długość wybudowanej infrastruktury okołodrogowej [km]	– Budżet własny Gminy – Program SOWA – PRWO – RPO WM – Pozostałe publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne	– Urząd Gminy Słubice	2021-2025

Źródło: Opracowanie własne

Cel strategiczny: 3. Poprawa stanu środowiska naturalnego oraz rozwój infrastruktury technicznej:

Cel operacyjny 3.1. Ochrona środowiska przyrodniczego,

Cel operacyjny 3.2. Rozwój i poprawa infrastruktury technicznej.

W sferze środowiskowej głównym celem jest poprawa stanu środowiska naturalnego. Największym problemem jest kwestia smogu, który w okresie grzewczym jest dość mocno uciążliwy dla mieszkańców, dlatego głównym działaniem jest realizacja działań niskoemisyjnych w ramach poprawy stanu powietrza atmosferycznego, w tym dalsza termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej. Dodatkowo zakłada się również prowadzenie działań mających na celu zapewnienie sprawnego systemu gospodarowania odpadami.

Istotnym elementem wpływającym na jakość życia na terenie gminy jest również zapewnienie mieszkańcom dostępu do sprawnej infrastruktury technicznej. Ponadto kierunek ten wpływa na możliwość prowadzenia kolejnych inwestycji na danym obszarze, podwyższając jego atrakcyjność inwestycyjną. W związku z powyższym do kierunków rozwoju w tym zakresie zaliczone zostały inwestycje w rozwój i poprawę dostępu do infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

Tabela 12. Cel strategiczny 3: Poprawa stanu środowiska naturalnego oraz rozwój infrastruktury technicznej

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty działania	Wskaźnik osiągnięcia działania	Źródło finansowania	Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie działania	Horyzont czasowy wdrażania działania
Cel operacyjny 3.1					
Ochrona środowiska przyrodniczego					
1. Realizacja działań niskoemisyjnych w ramach poprawy stanu powietrza atmosferycznego	<ul style="list-style-type: none"> – Mniejsza emisja zanieczyszczeń – Uzyskany komfort cieplny w budynkach – Większa efektywność energetyczna budynków 	<ul style="list-style-type: none"> – Powierzchnia podlegająca zmianie sposobu ogrzewania [m²] – Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych [tony równoważnika CO₂] – Liczba ztermomodernizowanych obiektów użyteczności publicznej [szt.] 	<ul style="list-style-type: none"> – Budżet własny Gminy – Pozostałe publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne 	– Urząd Gminy Słubice	2021-2030
2. Sprawny system gospodarowania odpadami	<ul style="list-style-type: none"> – Funkcjonalny system gospodarowania odpadami komunalnymi; – Mniej wyrobów zawierających azbest na terenie gminy 	<ul style="list-style-type: none"> – Ilość odpadów komunalnych zebranych w sposób selektywny [Mg] – Ilość nieszkodliwionych odpadów zawierających azbest [Mg] 	<ul style="list-style-type: none"> – Budżet własny Gminy; – Pozostałe publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne; 	– Urząd Gminy Słubice	2021-2030
3. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych	<ul style="list-style-type: none"> – Mniejsza powierzchnia obszarów zdegradowanych 	<ul style="list-style-type: none"> – Powierzchnia obszarów zdegradowanych [ha] 	<ul style="list-style-type: none"> – Budżet własny Gminy; – PROW; – RPO WM; – Pozostałe publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne; 	– Urząd Gminy Słubice	2022
Cel operacyjny 3.2					
Rozwój i poprawa infrastruktury technicznej					
1. Budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> – Większy udział liczby mieszkańców z dostępem do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej – Zapewnienie bieżących dostaw wody 	<ul style="list-style-type: none"> – Długość sieci wodociągowej [km] – Liczba mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej [os.] – Długość sieci kanalizacyjnej [km] – Liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej [os.] – Liczba przebudowanych SUW [szt.] 	<ul style="list-style-type: none"> – Budżet własny Gminy – PROW – NFOŚiGW – WFOŚiGW – Pozostałe publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne 	– Urząd Gminy Słubice	2022-2026

Źródło: Opracowanie własne

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy

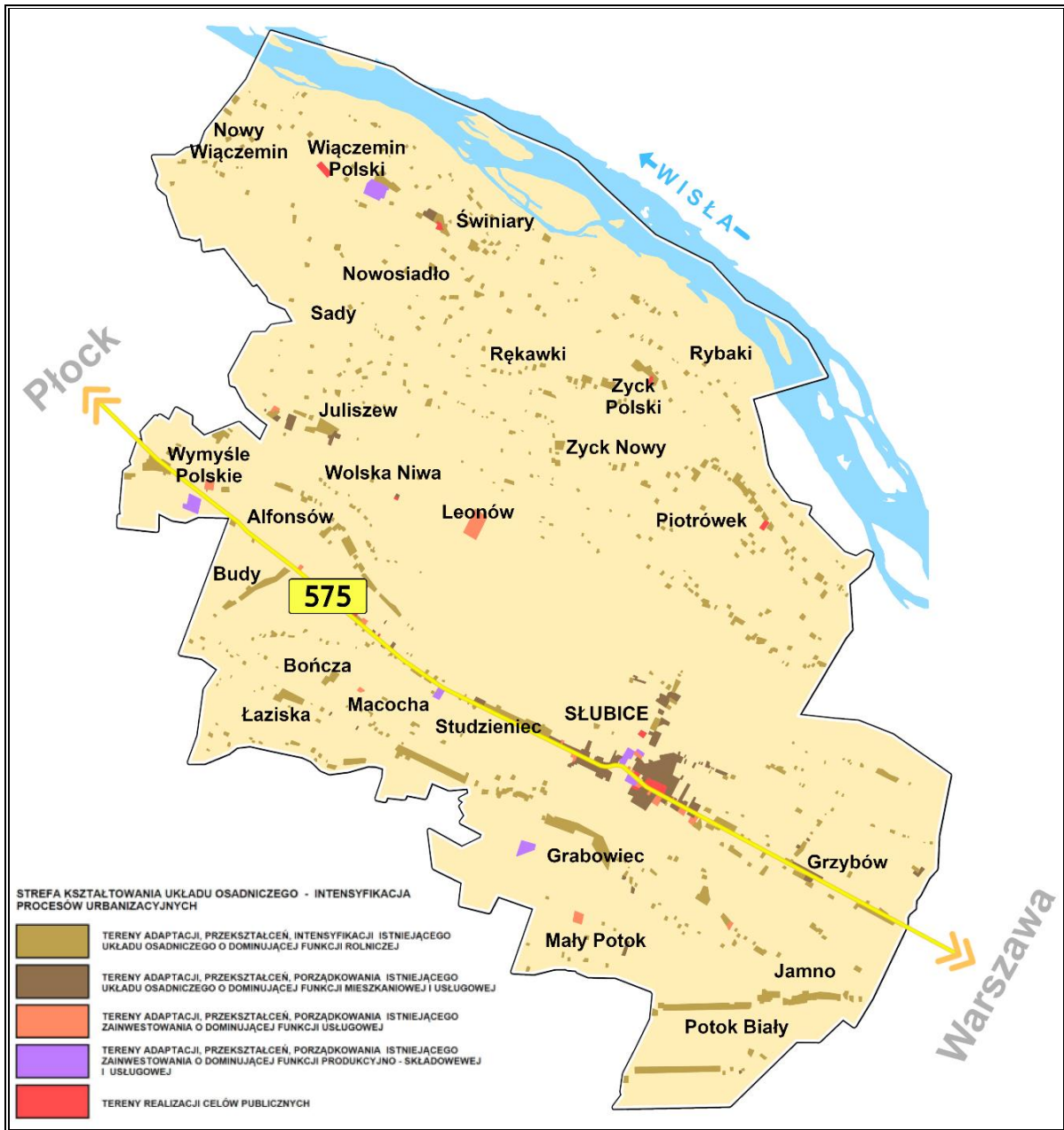
Struktura przestrzenna gminy posiada typowo wiejski charakter. Przeważa rozproszona zabudowa zagrodowa. Koncentracja zabudowy występuje w miejscowości Słubice, gdzie skoncentrowane są usługi usługowe, handlowe i kulturalne oraz w miejscowościach Juliszew, Wymyśle Polskie, Grabowiec i Piotrkówek gdzie następuje rozwój funkcji mieszkaniowych i usługowych. Zabudowa zagrodowa skupiona jest głównie wzdłuż dróg powiatowych i gminnych.

Północny obszar gminy stanowi strefę ekologiczną tworzoną głównie przez dolinę rzeki Wisły, kompleksy leśne, oraz dolinki cieków (w tym kanałów i rowów melioracyjnych) wraz z użytkami zielonymi, które pełnią rolę układów wentylacyjno-nawadniających. Teren ten prezentuje wysokie walory krajobrazowo-przyrodnicze. Jego obszar został objęty ochroną w formie rezerwatów przyrody „Wyspy Zakrzewskie”, „Wyspy Białobrzeskie” i „Kępa Wykowska”, Nadwiślańskiego (powiat płoński, plocki i sochaczewski) Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Obszarów natura 2000 „Kampinoska Dolina Wisły” i „Dolina Środkowej Wisły”. Niniejsza część gminy zagospodarowana jest ekstensywnie. Jest to obszar gdzie dominują gleby dobre i bardzo dobre, podlegające ochronie przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze, prowadzona jest tam intensywna gospodarka rolna.

Środkowy obszar gminy stanowią rozległe kompleksy leśne, które są pozostałością dawnych borów rosnących w dolinie Wisły, natomiast południowa część gminy to obszary rolnicze.

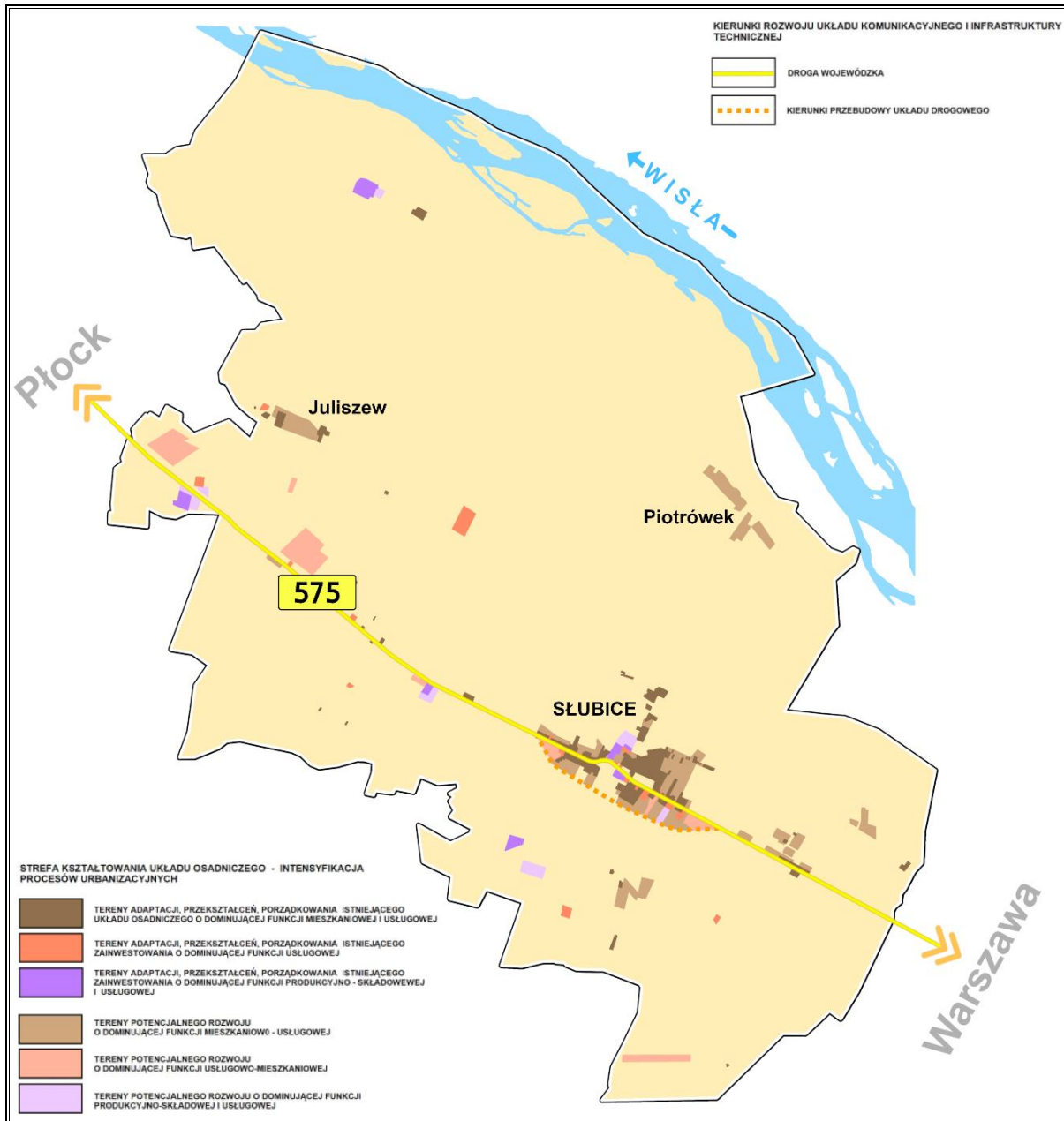
Zgodnie z zapisami Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Słubice kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów ograniczają się głównie do restrukturyzacji funkcjonalnej istniejących i określonych obowiązującym Studium terenów zabudowy zagrodowej i terenów potencjalnej lokalizacji zabudowy rekreacyjnej i turystycznej w kierunku rozwoju funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz określeniu terenów wielofunkcyjnych związanych głównie funkcją rekreacyjną, mieszkalnictwem i wypoczynkiem. Nowe tereny do urbanizacji usytuowane są w znaczącej większości na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych. Jako generalny kierunek rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy przyjęto zasadę zrównoważonego rozwoju.

Rysunek 1. Elementy struktury osadniczej wraz z lokalnym układem komunikacyjnym gminy Słubice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Słubice

Rysunek 2. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Słubice – miejscowości przeznaczone do wielofunkcyjnego rozwoju wraz z kierunkami rozwoju przestrzennego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Słubice

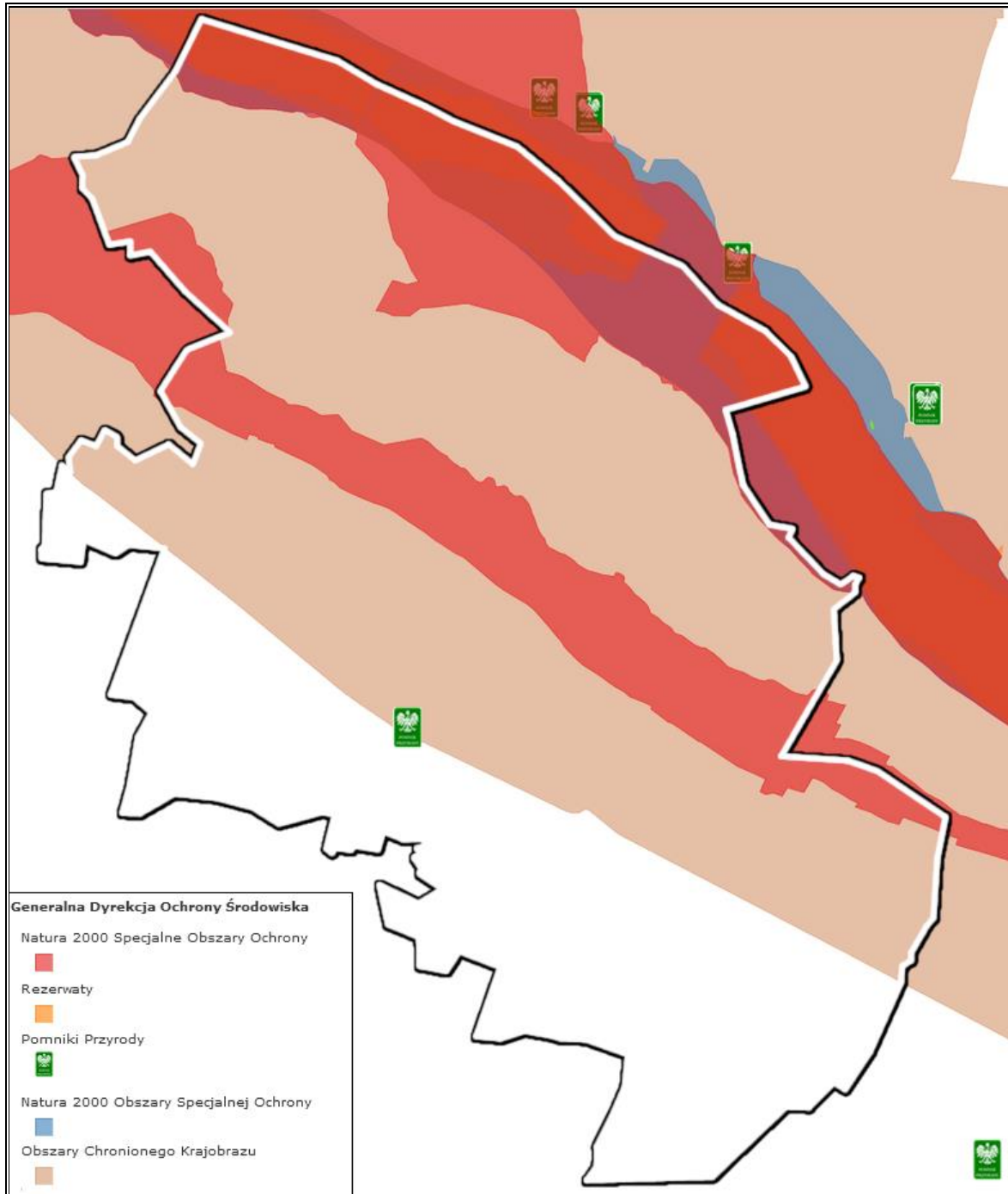
DZIEDZICTWO PRZYRODNICZE I KULTUROWE

Zgodnie z danymi w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody na terenie analizowanej jednostki znajduje się:

- Rezerваты przyrody:
  - Wyspy Zakrzewskie,
  - Wyspy Białobrzeskie,
  - Kępa Wykowska.
- Nadwiślański (powiat płoński, płocki i sochaczewski) Obszar Chronionego Krajobrazu,

- Obszary Natura 2000:
  - Kampinoska Dolina Wisły PLH140029,
  - Dolina Środkowej Wisły PLB140004.
- 1 pomniki przyrody.

Rysunek 3. Formy ochrony przyrody na terenie gminy Słubice

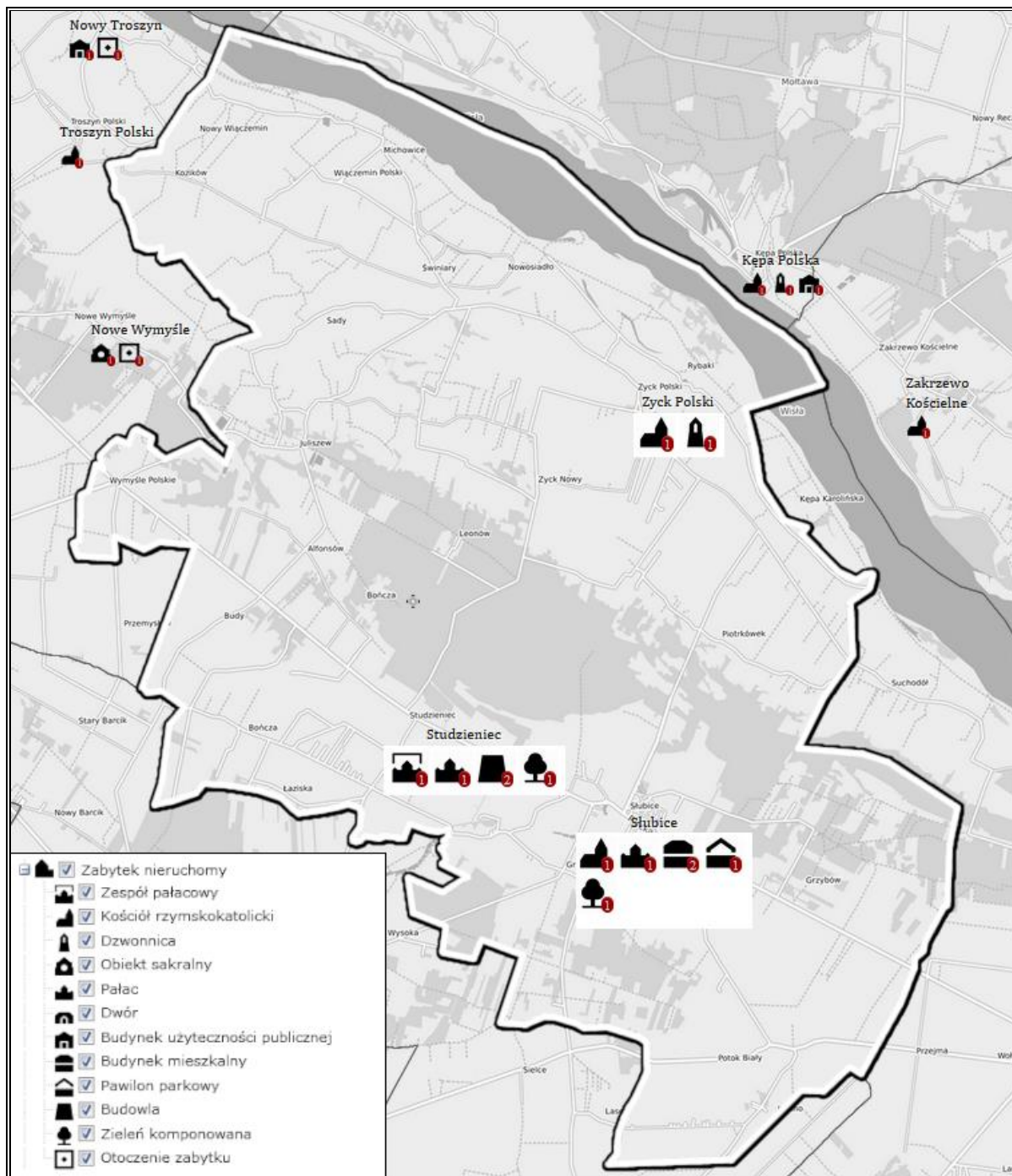

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

Na obszarze gminy zlokalizowane są 4 obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków. Ich rozmieszczenie prezentuje rysunek poniżej.

Rysunek 4. Obiekty zabytkowe z obszaru gminy Słubice wpisane do rejestru zabytków

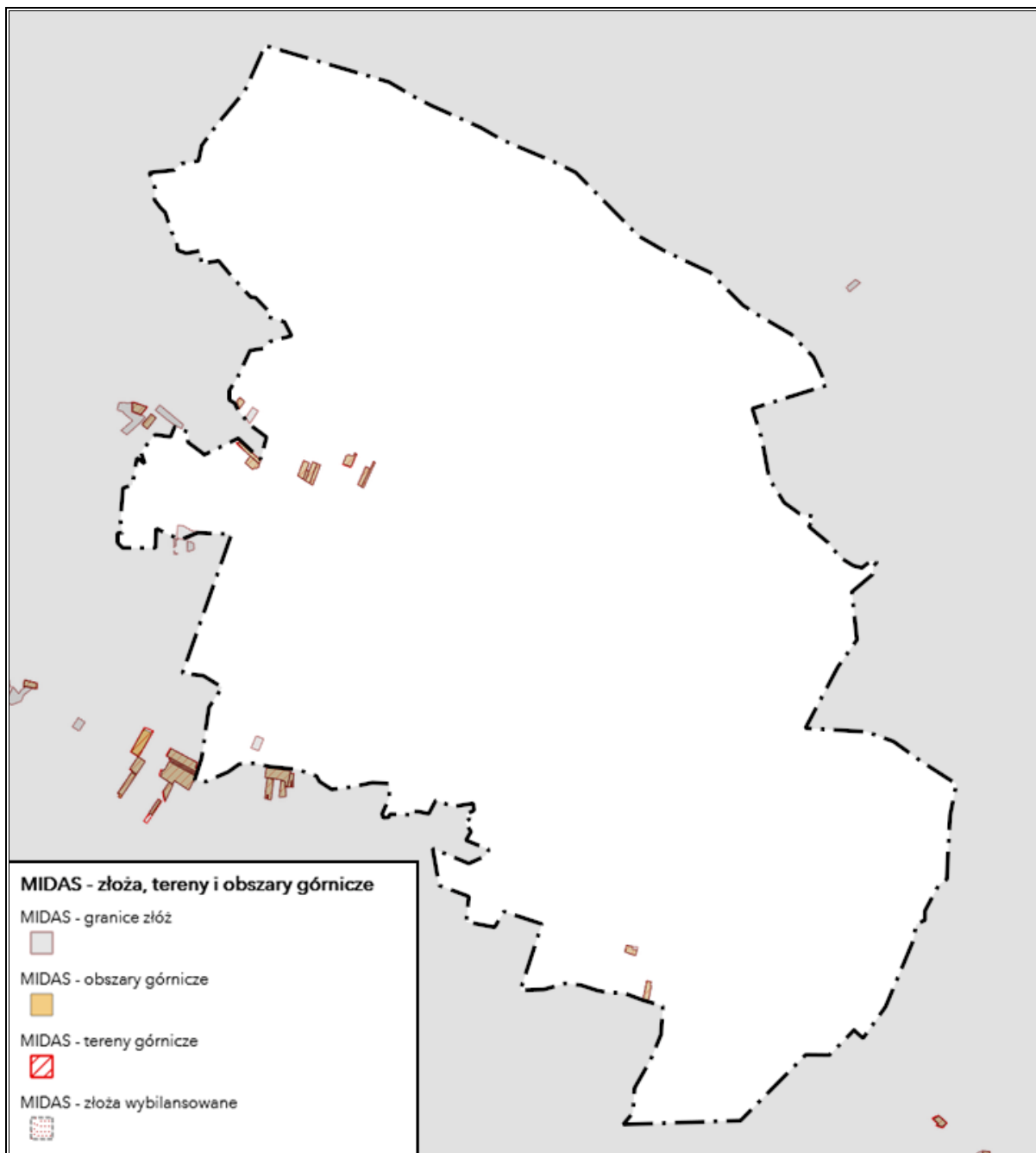

Źródło: <https://mapy.zabytek.gov.pl/>

POZOSTAŁE OBSZARY WAŻNE Z PUNKTU WIDZENIA GMINY

Na obszarze gminy zlokalizowanych jest 10 złóż kopalni. Są to głównie złoża kruszyw naturalnych (piasku i piasku ze żwirem) oraz dodatkowo złoża glin ceramiki budowlanej i pokrewnych. Występujące na terenie gminy zasoby surowców mineralnych związane są z budową geologiczną obszaru. Obecnie eksploatacja prowadzona jest z 10 złóż, w tym z 2 okresowo.

Rysunek 5. Złoże, tereny i obszary górnicze na terenie gminy Słubice

Źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl/>

Według Map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego, dostępnych na stronie internetowej Informatycznego Systemu Ochrony Kraju, na terenie gminy Słubice występuje obszar szczególnego zagrożenia powodzią od rzek. Obszarami szczególnego zagrożenia powodziowego są obszary i tereny zalewowe wzdłuż rzeki Wisły. Najbardziej zagrożonym terenem są obszary zamieszkałe i zurbanizowane, które bezpośrednio sąsiadują z obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.

Rysunek 6. Obszary szczególnego zagrożone powodzią na terenie gminy Słubice

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

Zgodnie z ustawą Prawo wodne (Dz.U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.) zakazuje się na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią:

- gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody oraz prowadzenia przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania,
- lokalizowania nowych cmentarzy,
- rolniczego wykorzystania ścieków.

Ochronę przed powodzią realizuje się w szczególności przez:

- kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych, w szczególności obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,
- racjonalne retencjonowanie wód oraz użytkowanie budowli przeciwpowodziowych, a także sterowanie przepływami wód,
- zapewnienie funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze i hydrosferze oraz prognozowanie powodzi,
- zachowanie, tworzenie i odtwarzanie systemów retencji wód,
- budowę, przebudowę i utrzymywanie budowli przeciwpowodziowych,
- prowadzenie akcji lodołamania,
- prowadzenie polityki informacyjnej w zakresie ochrony przed powodzią oraz ograniczania jej skutków.

Gmina Słubice znajduje się w regionie wodnym Środkowej Wisły, na którym obowiązuje Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły opublikowany Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. poz. 1911 i 1958 oraz Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły opublikowany Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. poz. 1841. Należy mieć również na uwadze, iż obecnie przygotowany jest projekt II aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły oraz projekt I aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, które będą obowiązywać w latach 2022-2027.

4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej określono na podstawie kierunków rozwoju i zasad polityki przestrzennej wyznaczonych w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Słubice.

Obszary z przewagą wartości przyrodniczych i krajobrazowych:

Charakterystyka: Tereny w obszarze Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu – tereny kompleksów leśnych, tereny rzek, kanałów, cieków wraz z terenami przyległymi, tereny podmokłe i użytki zielone, na których wyklucza się zainwestowanie oraz tereny rozproszonego osadnictwa rolniczego gdzie dominują działania porządkowania, przekształceń i likwidacji funkcji uciążliwych.

Najważniejsze założenia: zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych i krajobrazowych.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej:

- zachowanie wielkości i wartości ekologicznej istniejących obszarów węzłowych systemu (lasy, zieleń nieurządzona, zadrzewienia, użytki zielone, doliny rzek, kanałów i cieków) ze szczególnym uwzględnieniem siedlisk i gatunków chronionych (starorzecza, lasy łęgowe, łąki),
- utrzymanie lasów ochronnych oraz czynna ochrona ekosystemów leśnych, lądowych i wodnych,
- sanacja istniejących chronionych obszarów przyrodniczych (przebudowa lasów, leśne zagospodarowanie nieużytków, przywrócenie czystości rzek, cieków),
- kształtowanie w obszarze chronionego krajobrazu ekologicznego systemu terenów otwartych,
- rozwijanie działalności gospodarczej i życia społecznego na obszarze krajobrazu chronionego zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju,
- rozwój funkcji osadniczej powinien ograniczać się do przekształceń na terenach adaptacji i przekształceń, porządkowania i intensyfikacji istniejącego układu osadniczego o dominującej funkcji zabudowy zagrodowej oraz do terenów sportu, rekreacji turystyki w nowych lokalizacjach w miejscowościach Wiączemin Polski i Świniary,
- dopuszczenie na terenach rolnych sytuowania się zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej w bezpośrednim sąsiedztwie siedlisk istniejących w formie zabudowy rozproszonej oraz nowych siedlisk rolniczych związanych z gospodarstwem rolnym o powierzchni powyżej średniej powierzchni gospodarstwa w gminie,
- rozwijanie zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju działalności gospodarczej i życia społecznego,

— zakaz lokalizowania antropogenicznych dominant w krajobrazie.

Tereny osadnicze:

Charakterystyka: obecne tereny zurbanizowane oraz istniejącego i planowanego zagospodarowania szczególnie w granicach wsi wielofunkcyjnych Słubice, Grabowiec, Juliszew i Wymyśle Polskie.

Najważniejsze założenia: uczytelnienie przestrzennych granic inwestowania, wskazanie zasad mieszania funkcji dla sprawniejszego funkcjonowania struktury oraz zapobieżenie niekontrolowanym procesom rozprzestrzeniania się osadnictwa.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej:

- rekomenduje się określenie terenów adaptacji, przekształceń, porządkowania i intensyfikacji istniejącego układu osadniczego o dominującej funkcji mieszkaniowej i usługowej, produkcyjno-składowej i usługowej,
- rekomenduje się rewitalizację i promocję historycznej struktury przestrzennej gminy,
- rekomenduje się określenie terenów potencjalnego rozwoju o dominującej funkcji mieszkaniowo-usługowej, usługowo-mieszkaniowej, produkcyjno-składowej i usługowej, terenów wielofunkcyjnych związanych z rekreacją, mieszkalnictwem i wypoczynkiem skupionych głównie we wsiach: Słubice, Juliszew, Wymyśle Polskie, Alfonsów, Grzybów i Grabowiec,
- dopuszcza się restrukturyzację funkcjonalną na terenach o dominującej funkcji zagrodowej poprzez dopuszczenie zabudowy mieszkaniowej oraz funkcji związanych z rekreacją, mieszkalnictwem i wypoczynkiem w miejscowościach Wiączemin Polski, Piotrkówek i Zycik Polski.

Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

Charakterystyka: tereny rolne gminy Słubice i związana z nimi zabudowa rozproszona i zagrodowa skupiona wzdłuż układów komunikacyjnych.

Najważniejsze założenia: zrównoważony rozwój rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej:

- rekomenduje się ograniczenie rozwoju sieci osadniczej do istniejących siedlisk i ich bezpośredniego sąsiedztwa,
- dopuszcza się sytuowanie zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej i obsługi rolnictwa w sąsiedztwie siedlisk istniejących jako zabudowa rozproszona,

- rekomenduje się lokalizowanie ferm hodowlanych w odległości min. 500 m od istniejących zbiorników i cieków wodnych oraz w odległości min. 1000 m od obszarów zwartej zabudowy,
- rekomenduje się ustalenie preferencji dla lokalizacji działalności produkcyjno-usługowej związanej z przetwórstwem rolno-spożywczym,
- rekomenduje się tworzenie gospodarstw leśnych oraz zalesianie i zadrzewianie gruntów o niskich klasach bonitacyjnych,
- rekomenduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł (zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych za wyjątkiem służących gospodarstwom rolnym) o mocy przekraczającej 100kW we wsi Grzybów z zachowaniem odpowiednich stref ochronnych.

5. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań

Według Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, obszar strategicznej interwencji definiowany jest jako „wskazany w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego kierowana jest interwencja publiczna łącząca inwestycje finansowane z różnych źródeł, w tym w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne i w zasoby ludzkie, lub rozwiązania regulacyjne”.

Zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku, Gmina Słubice zaliczona została do **Płocko-Ciechanowskiego Obszaru Strategicznej Interwencji**, który leży w północno-zachodniej części województwa mazowieckiego.

OSI płocko-ciechanowski charakteryzuje się niskimi wskaźnikami dostępu do usług publicznych, posiada niską jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej, słaby poziom sektora usług rynkowych oraz wysokie bezrobocie. Ponadto problemem jest słabe skomunikowanie m.in. Płocka z Warszawą i resztą kraju oraz koncentracja zagrożeń środowiska związanych z lokalizacją infrastruktury przemysłowej.

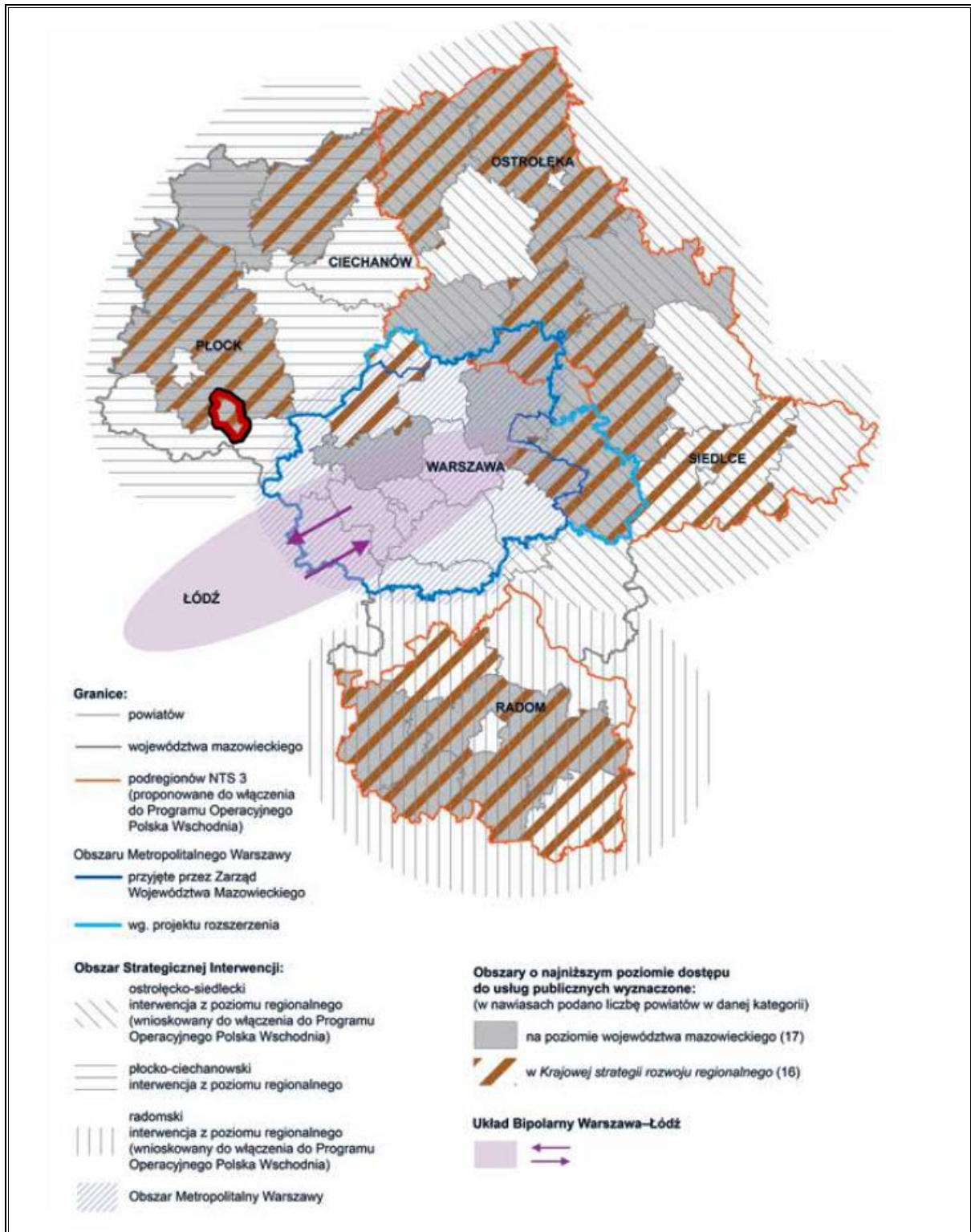
Polityka prowadzona wobec tego obszaru ma na celu wzmocnienie istniejącego potencjału rozwojowego, w tym zwłaszcza przemysłowego. Podejmowane w jej ramach działania powinny doprowadzić do podniesienia znaczenia wiodących w gospodarce branż, oddziałujących na inne aspekty społeczne i gospodarcze. W efekcie, w dłuższej perspektywie utrzymującego się trendu wzrostowego, obszar ten ma szansę stać się ośrodkiem gospodarczym liczącym się w regionie i kraju. Ważnym elementem podejmowanych działań jest poprawa dostępności większych ośrodków miejskich, w tym głównie ośrodka regionalnego Płocka. Ważna jest też eliminacja zagrożeń środowiskowych wynikających z położenia zakładów petrochemicznych oraz zagrożeń wynikających z wieloletniej, eksploatacji, pojedynczo pracującego stopnia wodnego Włocławek (zgodnie z założeniami elementu kaskady Dolnej Wisły), co znacznie zwiększa zagrożenie powodziowe dla miasta Płocka oraz 9 gmin powiatów płockiego i sochaczewskiego.

Wśród najważniejszych kierunków działań skierowanych do tego obszaru dotyczących gminy Słubice należy wymienić:

- poprawę połączenia komunikacyjnego Płocka z OMW,
- zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, a zwłaszcza wysokiego potencjału energetyki słonecznej, geotermalnej i wiatrowej.

Rysunek 7. Położenie Gminy Słubice na tle obszarów strategicznej interwencji w województwie mazowieckim

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku

6. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy

Na terenie gminy Słubice nie wyznacza się obszarów strategicznej interwencji na poziomie lokalnym.

7. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg procesu realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Słubice na lata 2021-2030 będzie kontrolowany poprzez odpowiednie wdrażanie dokumentu, a następnie jego monitoring i ewaluację.

Działania wyznaczone w dokumencie wynikają z kompetencji Gminy oraz ze zdiagnozowanych problemów i potrzeb mieszkańców analizowanej jednostki. Ich koordynacja należy do obowiązku władzy wykonawczej Gminy Słubice – Wójta Gminy Słubice.

Wdrażanie Strategii będzie obejmować w szczególności.

- realizację przypisanych działań,
- ewaluację i monitorowanie procesu realizacji działań określonych w strategii,
- kreowanie i przyjmowanie propozycji nowych działań od partnerów i interesariuszy strategii,
- koordynację procesu jej aktualizacji we współpracy z Radą Gminy Słubice,
- zapewnianie promocji strategii,
- poszukiwanie, wraz z innymi podmiotami zaangażowanymi pozabudżetowych źródeł finansowania dla działań.

Wójt Gminy Słubice będzie koordynował realizację założeń Strategii, które wykonywane będą przez poszczególnych pracowników Urzędu Gminy Słubice oraz kierowników komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za wdrażanie poszczególnych kierunków działań przydzielonych im ze względu na posiadane kompetencje w danym zakresie.

Do stanowisk i podmiotów tych, przede wszystkim należą: Zastępca Wójta Gminy Słubice, Sekretarz Gminy Słubice, Skarbnik Gminy Słubice, komórka organizacyjna urzędu odpowiedzialna za planowanie przestrzenne, zamówienia publiczne, gospodarkę komunalną, inwestycje gminne oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Biblioteka Publiczna w Słubicach, jednostki oświatowe oraz placówki ochrony zdrowia.

Rada Gminy będzie wsparciem strategicznym przy realizacji strategii oraz podejmowaniu decyzji strategicznych.

Ponadto w Strategii znajdują się również działania, których realizację wspierać mogą, organizacje pozarządowe oraz przedsiębiorcy z terenu gminy, partnerzy społeczno-gospodarczy. Stąd istotne jest również wdrażanie skutecznych mechanizmów współdziałania

między Gminą i pozostałymi zainteresowanymi. Wszyscy partnerzy zaangażowani, realizujący działania w ramach Strategii będą aktywnie współpracować z Gminą Słubice (liderem i koordynatorem).

Tabela 13. Podział zadań realizacji Strategii

Wójt Gminy Słubice	— Koordynacja i stymulowanie działań, — Integracja zasobów i interesariuszy.
Rada Gminy Słubice	— Wsparcie strategiczne przy realizacji i ewaluacji Strategii, — Pomoc przy podejmowaniu decyzji strategicznych.
Pracownicy Urzędu Gminy Słubice	— Koordynowanie działań, — Poszukiwanie źródeł finansowania, — Monitoring, ewaluacja i przygotowanie zmian do aktualizacji.
Komórki organizacyjne UG, organizacje pozarządowe, pozostali partnerzy	— Realizacja działań.

Źródło: Opracowanie własne

Strategia Rozwoju Gminy Słubice będzie wdrażana poprzez wykorzystanie instrumentów obejmujących narzędzia programowe i finansowe, których zakres przedmiotowy lub kierunki wydatkowania środków podlegają bezpośredniej kontroli ze strony organów samorządu. Należą do nich m.in. programy branżowe, strategie postępowania w ramach konkretnych obszarów, uchwały budżetowe i inne dokumenty finansowe, określające krótko i długofalowe kierunki koncentracji środków finansowych, projekty międzysektorowe i międzyorganizacyjne, w tym zlecenie organizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym czy klubom sportowym.

Dodatkowo, rekomendowane jest również przyjęcie i aktualizacja szczegółowych programów i planów określających dokładny zakres działań koniecznych do realizacji w zakresie celów wskazanych w Strategii w poszczególnych dziedzinach (np. pomocy społecznej, ochrony środowiska, rewitalizacji, gospodarki niskoemisyjnej oraz pozostałych strategii i programów jednorocznych).

Wobec powyższego, dla sprawnej realizacji przedmiotowej strategii konieczne będzie opracowywanie i wdrażanie następujących dokumentów (strategii, programów, planów) wykonawczych:

- programu ochrony środowiska,
- projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
- programu opieki nad zabytkami,
- wieloletniego programu gospodarowania zasobem mieszkaniowym gminy,
- strategii rozwiązywania problemów społecznych,

- gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- gminnego programu przeciwdziałania narkomani,
- gminnego programu wspierania rodziny.

Ważnym aspektem wdrażania Strategii jest również zachęcanie lokalnej społeczności do aktywnego udziału w planowaniu i realizacji zaplanowanych działań, przyczyniających się do rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy. Pełna wersja Strategii znajdować się będzie na stronie internetowej Gminy oraz dostępna będzie w Urzędzie Gminy do wglądu. Na stronie internetowej znajdować się będą również informacje w zakresie spotkań oraz realizowanych działań w ramach dokumentu. Stąd wszyscy zainteresowani będą mogli czerpać informację i wziąć udział w organizowanych spotkaniach dotyczących realizacji Strategii.

Monitoring wdrażania Strategii będzie służył identyfikacji osiągniętych rezultatów oraz porównaniu ich zgodności z założeniami i celami. Dane zebrane i opracowane w procesie monitoringu posłużą do ewaluacji Strategii. Będzie ona polegała na gromadzeniu i opracowywaniu informacji oraz danych zebranych od wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację działań strategicznych.

Monitorowanie umożliwi:

- bieżącą ocenę realizacji działań i osiągnięcia celów,
- prognozowanie możliwych zmian warunków realizacji Strategii,
- podjęcie czynności naprawczych i zabezpieczających,
- informowanie lokalnej społeczności o osiągniętych efektach,
- zapewnienie spójności różnych dokumentów programowych.

Ewaluacja oznacza systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu określenia wartości Strategii. W szerokim pojęciu proces ten musi odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu strategia rozwiązuje realne problemy społeczności lokalnej, w wąskim zaś aspekcie ewaluacja koncentruje się na realizacji oceny zapisów strategii np. wskaźników realizacji celów i działań strategii, rozwiązywanie problemów. Ewaluacji podlegać będzie: materiał empiryczny stanowiący podstawę do analiz i ocen; oraz ocena trafności, skuteczności, efektywności, użyteczności, trwałość i spójności.

Sprawozdawczość na potrzeby monitoringu i ewaluacji będzie realizowana w okresach rocznych, w oparciu o analizę wskaźnikową, na podstawie własnych danych i informacji statystyki publicznej generowanej przez Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, a także statystyk realizatorów działań. Podmiotem odpowiedzialnym za

monitorowanie będzie Wójt Gminy Słubice, który realizuje swoje zadania poprzez jednostki podległe.

Ponadto do ewaluacji zostanie wykorzystana metoda samodzielnej oceny stopnia realizacji Strategii i osiągniętych efektów, dokonywana siłami własnymi na podstawie zbioru informacji pochodzących ze sprawozdań i raportów. Bezpośrednim wskaźnikiem wykonania Strategii będzie stopień realizacji zaplanowanych w niej działań.

Informacje przede wszystkim zawarte będą w sporządzanym w terminie do dnia 31 maja każdego roku, raporcie o stanie gminy, który wynika z nałożonymi na jednostki samorządu terytorialnego zobowiązaniem wynikającym z art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1372).

Prowadzony monitoring pozwoli na wykrycie zagrożenia w zakresie braku realizacji danego zadania i osiągnięcia założonych wskaźników oraz na ewentualną konieczność modyfikacji planowanych do realizacji działań lub podmiotów współpracujących przy ich realizacji. W ostatnim roku badania stopnia realizacji założeń Strategii, tj. 2030 r. sporządzony zostanie raport z ewaluacji zawierające podsumowanie efektów wybranych do realizacji działań w całym okresie jej wdrażania. Pozwoli to uzyskać pełny obraz i ocenę realizacji założeń Strategii. Będzie on również określał wnioski i rekomendacje, które pozwolą usprawnić proces wdrażania Strategii na kolejne lata.

8. Źródła finansowania Strategii Rozwoju

Zaplanowane do realizacji działania wskazane w Strategii, oprócz odpowiednich zasobów ludzkich i rzeczowych, muszą posiadać odpowiednie zasoby finansowe. Efektywna polityka rozwoju Gminy powinna wykorzystywać dostępne zewnętrzne środki finansowe oraz być dostosowana do możliwości budżetowych Gminy. Gmina Słubice przystępując do realizacji danego działania, w pierwszej kolejności analizuje możliwość pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania na ten cel, tj.

- środki pochodzące z budżetu państwa,
- środki budżetowe jednostek samorządu terytorialnego województwa, powiatu,
- fundusze europejskie dostępne w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego, Inicjatyw Wspólnotowych oraz w ramach Wspólnej Polityki Rolnej,
- fundusze celowe np. Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej czy Funduszu Sprawiedliwości,
- fundusze Europejskiego Instrumentu Odbudowy,
- inne fundusze związane z funkcjonowaniem Unii Europejskiej np. Fundusze Norweskie, fundusze EOG),
- środki sektora pozarządowego oraz środki prywatne w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego,
- kredyty bankowe, pożyczki oraz inne instrumenty finansowe rynku kapitałowego.

Główne źródła finansowania działań oraz wkładu własnego stanowi budżet Gminy. Część działań przewidzianych w Strategii należy do zadań realizowanych w ramach funkcjonowania miejskich jednostek organizacyjnych. Wobec tego środki na te działania pochodzić będą z dochodów własnych Gminy. Realizacja części działań zakłada również współpracę z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, stowarzyszeniami, pozostałymi partnerami. Współpraca ta może również opierać się na wspólnym finansowaniu działań, przekazaniu dotacji na ich realizację.

W poniższej tabeli przedstawiono szacunkowy harmonogram realizacji działań wyznaczonych w Strategii.

Tabela 14. Harmonogram realizacji działań Strategii Rozwoju Gminy Słubice na lata 2021 – 2030

Cel operacyjny	Kierunki działań		Okres wdrażania									Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	
Cel operacyjny 1.1 Wzrost jakości życia mieszkańców	Budowa oraz przebudowa obiektów sportowych	Budowa hali sportowej w Słubicach										9 000 000,00 zł; Minister Sportu; Urząd Marszałkowski Woj. Mazowieckiego;
		Rozbudowa boiska gminnego o bieżnię i trybuny										500 000,00 zł; Środki własne;
	Wzmacnianie oferty edukacyjnej	Utworzenie gminnego żłobka i przedszkola										500 000,00 zł; Program MALUCH+;
	Poprawa stanu obiektów użyteczności publicznej	Przebudowa budynku po byłej weterynarii w Słubicach										300 000,00 zł; PROW; RPO WM;
		Rozbudowa budynku Gminnej biblioteki Publicznej w Słubicach										1 000 000,00 zł; PROW; RPO WM;
	Poprawa poziomu bezpieczeństwa	Budowa garaży dla OSP Słubice										200 000,00 zł; Środki własne;
Cel operacyjny 1.2 Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego	Poprawa warunków funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w społeczności lokalnej	Utworzenie klubu seniora										500 000,00 zł; Program SENIOR+;
		Utworzenie biura obsługi mieszkańca										100 000,00 zł; Środki własne;
Cel operacyjny 1.2 Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego	Wsparcie rodzin z problemami społecznymi i zagrożonych wykluczeniem społecznym											Środki własne; Fundusze Strukturalne UE; Pozostałe publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;

STRATEGIA ROZWOJU GMINY SŁUBICE NA LATA 2021-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań	Okres wdrażania										Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania	
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030		
Cel operacyjny 2.1 Wspieranie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej	Wspieranie rozwoju lokalnych przedsiębiorstw												Środki własne; Pozostałe publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
Cel operacyjny 2.2 Rozwój i poprawa infrastruktury komunikacyjnej	Budowa, przebudowa i utrzymanie dróg gminnych oraz budowa infrastruktury okolo drogowej	Remont mostu betonowego w miejscowości Sady na drodze gminnej 291105W – km 01+590											25 000,00 zł; Środki własne;
		Remont mostu betonowego w miejscowości Piotrkówek na drodze gminnej 291109W – km 01+306											20 000,00 zł; Środki własne;
		Remont mostu betonowego w miejscowości Zyck Nowy na drodze gminnej 291124W – km 03+604											20 000,00 zł; Środki własne;
		Remont mostu betonowego w miejscowości Juliszew na drodze gminnej 291144W – km 00+122											45 000,00 zł; Środki własne;
		Remont mostu betonowego w miejscowości Zyck Nowy na drodze gminnej 291145W – km 01+852											25 000,00 zł; Środki własne;
		Przebudowa drogi 291104W relacji granica gminy - Sady - droga powiatowa nr 2980W na odcinku od 00+000 do 01+477											
Cel operacyjny 2.2 Rozwój i poprawa infrastruktury komunikacyjnej	Budowa, przebudowa i utrzymanie dróg gminnych oraz budowa infrastruktury okolo drogowej	Przebudowa drogi 291107W relacji Juliszew - Leonów na odcinku od 00+000 do 03+407											1 700 000,00 zł; Urząd Marszałkowski Woj. Mazowieckiego; Wojewoda Mazowiecki;

STRATEGIA ROZWOJU GMINY SŁUBICE NA LATA 2021-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań	Okres wdrażania										Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania	
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030		
		Przebudowa drogi 291110W relacji Wymysle Polskie - Alfonsów - Bończa A na odcinku od 00+000 do 03+250											1 625 000,00 zł; Urząd Marszałkowski Woj. Mazowieckiego; Wojewoda Mazowiecki;
		Przebudowa drogi 291115W relacji Łaziska - droga powiatowa nr 1459W - Grabowiec - Grzybów na odcinku											1 150 000,00 zł; Urząd Marszałkowski Woj. Mazowieckiego; Wojewoda Mazowiecki;
		Przebudowa drogi 291116W relacji Słubice – DW575 na odcinku od 00+000 do 01+011											510 000,00 zł; Urząd Marszałkowski Woj. Mazowieckiego; Wojewoda Mazowiecki;
		Przebudowa drogi 291119W relacji Jamno - droga wojewódzka nr 575 na odcinku od 00+000 do 01+586											800 000,00 zł; Urząd Marszałkowski Woj. Mazowieckiego; Wojewoda Mazowiecki;
		Przebudowa drogi 291125W relacji (Barcik) - Łaziska - Bończa - Budy na odcinku od 00+000 do 03+311											1 700 000,00 zł; Urząd Marszałkowski Woj. Mazowieckiego; Wojewoda Mazowiecki;
		Przebudowa drogi 291134W relacji od drogi gminnej 291111W - Leonów - droga gminna 29124W na odcinku od 00+000 do 02+047											1 025 000,00 zł; Urząd Marszałkowski Woj. Mazowieckiego; Wojewoda Mazowiecki;
Cel operacyjny 2.2 Rozwój i poprawa infrastruktury komunikacyjnej	Budowa, przebudowa i utrzymanie dróg gminnych oraz budowa infrastruktury około drogowej	Przebudowa drogi 291136W relacji od drogi powiatowej 6915W - Piotrkówek - droga gminna 291109W na odcinku od 00+000 do 01+143										580 000,00 zł; Urząd Marszałkowski Woj. Mazowieckiego; Wojewoda Mazowiecki;	

STRATEGIA ROZWOJU GMINY SŁUBICE NA LATA 2021-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań	Okres wdrażania										Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
	Przebudowa drogi 291140W relacji od drogi powiatowej 2981W - Wiączemin Polski - dr powiatowa 2980W - granica gminy (Nowe Wymysle) na odcinku od 00+000 do 02+709											1 400 000,00 zł; Urząd Marszałkowski Woj. Mazowieckiego; Wojewoda Mazowiecki;
	Przebudowa drogi 291148W relacji od drogi powiatowej 1458W - Jamno - droga wojewódzka 575 - granica gminy (Gilówka) na odcinku od 00+000 do 03+255											1 650 000,00 zł; Urząd Marszałkowski Woj. Mazowieckiego; Wojewoda Mazowiecki;
	Przebudowa drogi 291152W relacji od drogi wojewódzkiej 575 - Grzybów (stacja wodociągowa) - droga gminna G000049 na odcinku od 00+000 do 01+007											500 000,00 zł; Urząd Marszałkowski Woj. Mazowieckiego; Wojewoda Mazowiecki;
	Przebudowa drogi 291154W relacji od drogi wojewódzkiej 575 - Bończa - droga gminna 291126W - droga gminna 291114W (Łaziska) na odcinku od 00+000 do 01+957											1 000 000,00 zł; Urząd Marszałkowski Woj. Mazowieckiego; Wojewoda Mazowiecki;
	Budowa ciągu pieszo- rowerowego przy drodze wojewódzkiej nr 575											100 000,00 zł; Środki własne;
	Rozbudowa oświetlenia ulicznego											1 000 000,00 zł; Środki własne; Program SOWA;
Cel operacyjny 3.1 Ochrona środowiska przyrodniczego	Realizacja działań niskoemisyjnych w ramach poprawy stanu powietrza atmosferycznego											Środki własne; Pozostałe publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;
	Sprawny system gospodarowania odpadami											Środki własne; Pozostałe publiczne pozabudżetowe fundusze krajowe i zagraniczne;

STRATEGIA ROZWOJU GMINY SŁUBICE NA LATA 2021-2030

Cel operacyjny	Kierunki działań		Okres wdrażania									Planowane koszty realizacji zadania/ Planowane źródło finansowania	
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029		2030
	Rewitalizacja obszarów zdegradowanych	Rewitalizacja placu na działkach o nr ewid. 234/7 i 234/8 w Słubicach											2 000 000,00 zł; Środki własne; PROW; RPO WM;
Cel operacyjny 3.2 Rozwój i poprawa infrastruktury technicznej	Budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej	Modernizacja i rozbudowa Stacji Uzdatniania Wody w Bończy, budowa nowych zbiorników											3 000 000,00 zł; PROW; WFOŚiGW;
		Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Słubicach											5 000 000,00 zł; PROW; NFOŚiGW;
		Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Słubice											4 000 000,00 zł; PROW; RPO WM;

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Słubice

Poniżej opisano fundusze i środki zewnętrzne, które stanowią potencjalne źródła finansowania działań strategicznych.

Fundusze Europejskie na lata 2021-2027

Polityka spójności na lata 2021-2027 ma obejmować następujące fundusze: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+) oraz Fundusz Sprawiedliwej Transformacji (FST).

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego służy wzmocnieniu spójności gospodarczej i społecznej UE, w tym ma łagodzić dysproporcje w rozwoju europejskich regionów i zmniejszać braki w zakresie rozwoju regionów znajdujących się w najmniej korzystnej sytuacji.

Fundusz Spójności służy redukowaniu dysproporcji gospodarczych i społecznych oraz promowaniu zrównoważonego rozwoju. W jego ramach realizowane są strategiczne projekty w obszarach ochrony środowiska i transportu, w tym transeuropejskich sieci transportowych (TEN-T).

Europejski Fundusz Społeczny+ ma być głównym narzędziem UE służącym zwiększaniu spójności społecznej i gospodarczej, odpowiadaniu na wyzwania rynku pracy i wyzwania społeczne oraz stymulowaniu zrównoważonego rozwoju gospodarczego poprzez inwestowanie w kapitał ludzki.

Powyższe fundusze polityki spójności będzie uzupełniał **Fundusz Sprawiedliwej Transformacji**. Jest on częścią Europejskiego Zielonego Ładu (European Green Deal) i elementem (I filarem) Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji, a jego celem jest łagodzenie skutków społecznych i ekonomicznych transformacji energetycznej.

Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wspierają przedsięwzięcia, w formie instrumentów zwrotnych, z zakresu ochrony środowiska, efektywności energetycznej, energii odnawialnej, ekologii, ochrony przyrody oraz zarządzania gospodarką wodną i odpadową.

Rządowy Fundusz Dróg

Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg (RFRD) stanowi kompleksowy instrument wsparcia realizacji zadań na drogach zarządzanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Jego celem jest przyspieszenie powstawania nowoczesnej i bezpiecznej infrastruktury drogowej na szczeblu lokalnym, stanowiącej ważny element prawidłowego funkcjonowania i rozwoju gospodarki oraz przyczyniającej się do poprawy poziomu życia obywateli.

Funduszu ma również na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego i parametrów technicznych lokalnej sieci drogowej, a także poprawę oraz zwiększenie atrakcyjności i dostępności terenów inwestycyjnych. Rozwój lokalnej infrastruktury drogowej stanowi przy tym działanie komplementarne do inicjatyw podejmowanych na szczeblu krajowym w odniesieniu do budowy systemu autostrad i dróg ekspresowych, przyczyniając się do stworzenia spójnego i zintegrowanego systemu transportowego.

Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Programy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego mają na celu dofinansowanie zadań z zakresu kultury o charakterze projektowym, z wyłączeniem stałej działalności kulturalnej podmiotów. Skierowane są do instytucji kultury, organizacji pozarządowych, instytucji filmowych, szkół i uczelni wyższych, jednostek samorządu terytorialnego, podmiotów gospodarczych, kościołów i związków wyznaniowych oraz ich osób prawnych. Wyjątek stanowi jeden program – Ochrona zabytków, w ramach którego osoby fizyczne mogą również składać wniosek o wsparcie.

Programy oraz konkursy grantowe i programowe pozostałych Ministerstw

Programy poszczególnych ministerstw mają na celu dofinansowanie zadań o charakterze projektowym. Skierowane są do jednostek samorządu terytorialnego i ich jednostek organizacyjnych, organizacji pozarządowych, podmiotów gospodarczych, kościołów i związków wyznaniowych oraz ich osób prawnych.

Fundusze norweskie i EOG 2014-2021

Mechanizm Finansowy EOG i Norweski Mechanizm Finansowy (czyli tzw. Fundusze norweskie i EOG) to forma bezzwrotnej pomocy zagranicznej przyznanej przez Islandię, Norwegię, i Lichtenstein nowym członkom UE – kilkunastu państwom Europy Środkowej i Południowej oraz krajom bałtyckim. Głównym celem Funduszy norweskich i Funduszy EOG jest przyczynianie się do zmniejszania różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie EOG oraz wzmocnienie stosunków dwustronnych pomiędzy państwami-darczyńcami a państwem-beneficjentem.

Za koordynację wdrażania Funduszy norweskich i EOG w Polsce odpowiada Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju.

Programy w ramach III edycji Funduszy norweskich i EOG będą wdrażane do 2024 r. Wyjątek stanowi Fundusz Współpracy Dwustronnej, który będzie wdrażany do 30 kwietnia 2025 r.

Do programów tych należą:

— Rozwój przedsiębiorczości i innowacje,

- Rozwój Lokalny,
- Badania naukowe,
- Edukacja,
- Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu,
- Kultura,
- Zdrowie,
- Sprawiedliwość,
- Sprawy Wewnętrzne,
- Fundusz Współpracy Dwustronnej,
- Pomoc Techniczna,
- Fundusz NGO,
- Social Dialogue-Decent Work.

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)

Jest to kompleksowy program reform i projektów strategicznych. Jego celem jest wzmocnienie odporności gospodarczej i społecznej oraz budowa potencjału polskiej gospodarki na przyszłość. Powyższy Program ma odbudować kondycję gospodarki po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19 i zapewnić jej większą odporność na przyszłe nieprzewidziane okoliczności. Środki przyznawane w ramach programu mają być przeznaczone na odświeżenie technologiczne, trafić do rodzimych firm oraz poprawić jakość życia Polaków i konkurencyjność naszej gospodarki.

W ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności Polska będzie miała do dyspozycji ok. 58,1 mld euro, w tym: 23,9 mld euro w formie dotacji oraz 34,2 mld euro w pożyczkach. Czas na wykorzystanie tych środków to rok 2026.

Środki muszą być przeznaczone na konkretne inwestycje, wpisujące się w kluczowe obszary dla UE: infrastruktura, transport, energia i środowisko, innowacje, cyfryzacja, zdrowie, społeczeństwo oraz spójność terytorialna.

Wobec powyższego, Plan odbudowy ma na celu zbudowanie odporności poprzez realizację projektów w następujących obszarach:

1. Odporne społeczeństwo:
  - Ochrona zdrowia.
  - Edukacja.
2. Odporne państwo:
  - Cyfryzacja usług publicznych
  - Infrastruktura i komunikacja

3. Odporna gospodarka:
  - Umiejętności.
  - Nowe technologie.
4. Odporne środowisko:
  - Budynki.
  - Energetyka.

Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018 – 2027 (PROO) i Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO)

PROO to program bezpośredniego wsparcia rozwoju polskich organizacji obywatelskich. Dotacje w ramach programu będą przydzielane na rozwój instytucjonalny organizacji oraz realizację ich celów statutowych. Dotacje będzie można uzyskać zarówno na realizację wieloletniej strategii rozwoju organizacji, budowę kapitału żelaznego, ale także np. na zaspokojenie nagłych potrzeb w sytuacjach awaryjnych. Są uruchamiane konkursy dla mediów obywatelskich, organizacji strażniczych, think tanków.

Celem FIO jest natomiast dofinansowywanie projektów mających na celu zwiększenie zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne. Dotację można otrzymać na projekt społeczny. Zakres możliwych do zrealizowania działań obejmuje wszystkie obszary działalności pożytku publicznego. W ramach Programu wydzielone zostały cztery priorytety: „Małe Inicjatywy”, „Aktywne Społeczeństwo”, „Aktywni Obywatele”, „Silne Organizacje Pozarządowe”.

Fundusz Inwestycji Samorządowych

Fundusz Inwestycji Samorządowych zarządzany jest przez Polski Fundusz Rozwoju. Fundusz powstał z myślą o zapewnieniu kapitału niezbędnego dla realizacji inwestycji realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Fundusz oferuje kilka instrumentów finansowych: kapitał wspólnika/akcjonariusza, pożyczka wspólnika/akcjonariusza, dług podporządkowany względem finansowania bankowego. Samorządy dokonują wyboru wspólnika, jako akcjonariusza w trybie procedur konkurencyjnych. Głównym sektorami objętymi tą formą finansowania są zadania użyteczności publicznej i zadania własne jednostek samorządu terytorialnego, w tym głównie drogi, ulice, mosty, sektor wodno-kanalizacyjny, infrastruktura społeczna, gospodarka odpadami, transport zbiorowy, ciepłownictwo, ochrona zdrowia. Samorządy mogą pozyskać również środki na obiekty: infrastruktury sportowej, infrastruktury wspierającej biznes czy infrastruktury miejskiej.

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Analiza SWOT – Położenie i infrastruktura komunikacyjna	13
Tabela 2. Analiza SWOT – Demografia	14
Tabela 3. Analiza SWOT – Gospodarka i rynek pracy	14
Tabela 4. Analiza SWOT – Kultura, sport i rekreacja	15
Tabela 5. Analiza SWOT – Infrastruktura techniczna.....	16
Tabela 6. Analiza SWOT – Ochrona środowiska	17
Tabela 7. Analiza SWOT – Kapitał społeczny	18
Tabela 8. Analiza SWOT – Pomoc społeczna	19
Tabela 9. Cele strategiczne i operacyjne	21
Tabela 10. Cel strategiczny: 1. Rozwój aktywności społecznej mieszkańców	23
Tabela 11. Cel strategiczny 2: Wzmacnianie potencjału gospodarczego	26
Tabela 12. Cel strategiczny 3: Poprawa stanu środowiska naturalnego oraz rozwój infrastruktury technicznej.....	28
Tabela 13. Podział zadań realizacji Strategii.....	43
Tabela 14. Harmonogram realizacji działań Strategii Rozwoju Gminy Słubice na lata 2021 – 2030	47
Rysunek 1. Elementy struktury osadniczej wraz z lokalnym układem komunikacyjnym gminy Słubice	30
Rysunek 2. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Słubice – miejscowości przeznaczone do wielofunkcyjnego rozwoju wraz z kierunkami rozwoju przestrzennego	31
Rysunek 3. Formy ochrony przyrody na terenie gminy Słubice	32
Rysunek 4. Obiekty zabytkowe z obszaru gminy Słubice wpisane do rejestru zabytków	33
Rysunek 5. Złoże, tereny i obszary górnicze na terenie gminy Słubice	34
Rysunek 6. Obszary szczególnego zagrożone powodzią na terenie gminy Słubice	35
Rysunek 7. Położenie Gminy Słubice na tle obszarów strategicznej interwencji w województwie mazowieckim	41